

Zpravodaj města Frýdlantu nad Ostravicí

12 | 2020

FRÝDLANTSKÉ NOVINY

4

strana

Kaplička na Ondřejníku
prošla významnou opravou

Šťastné a veselé Vánoce!

6

strana

Nová kavárna
a kanceláře
v polyfunkčním domě

16

strana

Distanční výuka
bere i dává

18

strana

Osobnost měsíce
Roman Macura

Důležitá telefonní čísla

Hasiči **150**

Záchraná služba **155**

Policie **158**

Integrovaný záchranný systém **112**

Městský úřad Frýdlant n.O. **558 604 111**

Horská služba **606 769 010**

Sbor dobrovolných hasičů FnO **558 677 222**

Pohotovost Nemocnice F-M **558 415 991**

Dětská Pohotovost Nemocnice F-M **558 415 994**

Pohotovost Nemocnice Ostrava **596 191 111**

Linka bezpečí **116 111**

Rodičovská linka **840 111 234**

ČEZ Distribuce a.s. **800 850 860**

SmVaK a.s. – poruchy dodávky vody **840 111 123**

Poruchy plynu **1239**

Úřad práce Frýdlant n.O. **558 441 481**

Finanční úřad Frýdlant n.O. **558 600 111**

SENIOR TAXI, Frýdlant n.O. **775 881 690**

Česká pošta a.s., Frýdlant n.O. **954 273 911**

Komerční banka **955 558 331**

Česká spořitelna **956 760 670**

SRC Kotelna **558 439 684**

Kulturní centrum Frýdlant n.O. **558 606 304**

Knihovna Frýdlant n.O. **558 606 301**

Turistické informační centrum FnO **558 606 300**

Středisko sociálních služeb FnO **558 441 611**

Senior Point **703 873 899**

Poradenské centrum v nepříznivé sociální situaci **737 627 872**

Školy

ZŠ Komenského 558 677 307

ZŠ T.G.M. 558 678 169

Gymnázium nám. T.G.M. 558 443 140

Gymnázium BMA 558 675 211

MŠ Janáčkova 595 178 810

ZŠ a MŠ, Náměstí 558 677 344

MŠ HAPPY DAY 737 335 995

ZUŠ Leoše Janáčka 595 176 906

Lékárny

Dr. Max 558 435 843

Lékárna AGEL 552 350 815

Lékárna Remedia 558 677 437

Na středisku 558 431 178

Lékárna Frýdlant 558 431 631

Informační aplikace města

„Město Frýdlant nad Ostravicí“

Mobilní rozhlas, registrace: frydlantno.mobilnirzhlas.cz

MĚSTO FRÝDLANT NAD OSTRAVICÍ JE MONITOROVÁNO KAMEROVÝM SYSTÉMEM SE ZÁZNAMEM. ZÁKAZ PODOMNÍHO PRODEJE SE VZTAHUJE NA CELÉ ÚZEMÍ MĚSTA FRÝDLANTU NAD OSTRAVICÍ A JEHO ČÁSTÍ LUBNA A NOVÉ VSI.

OBSAH

- 04** Kaplička na Ondřejníku
- 06** Brána Beskyd: nabídka pronájmu
- 09** Nový Betlém
- 11** Zimní údržba
- 14** Dotace pro Mobilní hospic
- 16** Školy
- 18** Osobnost měsíce: Roman Macura
- 20** Kulturní centrum
- 22** Sport
- 24** Křížovka na konec

Z ČINNOSTI RADY MĚSTA

Rada města

- rozhodla přidělit veřejnou zakázku a uzavřít kupní smlouvu, jejímž předmětem je dodávka a montáž nábytku do hasičské zbrojnice Frýdlant nad Ostravicí
- souhlasila s přijetím investiční dotace poskytnuté městu Frýdlant nad Ostravicí Ministerstvem vnitra – generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru České republiky, k financování uznatelných nákladů spojených s rekonstrukcí požární zbrojnice pro jednotku požární ochrany sboru dobrovolných hasičů
- vzala na vědomí Výroční zprávy příspěvkových organizací za školní rok 2019/2020
- jmenovala za zřizovatele členy školských rad při základních školách
- rozhodla vybrat dodavatele a uzavřít smlouvu o dílo v zadávacím řízení s názvem „Stavební úpravy, altán a nové zpevněné plochy v areálu Střediska sociálních služeb města Frýdlant nad Ostravicí“
- rozhodla uzavřít Smlouvu o partnerství s Charitou Frýdek-Místek, jejímž předmětem jsou práva a povinnosti týkající se provozu Senior Pointu na území města Frýdlant nad Ostravicí
- rozhodla zveřejnit záměr pronájmu kavárny a nebytových prostor v nově budovaném polyfunkčním domu na Bráně Beskyd
- schválila plán zimní údržby pro období roku 2020 – 2025 města Frýdlant nad Ostravicí

FRÝDLANTSKÉ NOVINY

periodický tisk územního samosprávného celku, město Frýdlant nad Ostravicí,

datum vydání prosincového čísla:
27. listopadu 2020

Vydavatel: Město Frýdlant nad Ostravicí,
IČ 0296651, registrační číslo: MK ČR E 12356
Vychází měsíčně v nákladu 4700 ks
Šéfredaktor: **Jan Škraňka**
Redakce: **Petr Sobol, Zuzana Kaňáková**
Jazyková korektorka: **Jana Poláčková**
Sazba a předtisková úprava:
YOU STORY UP! s.r.o.
Foto obálky: Adam Priehodský

Redakční rada:
Tomáš Magnusek, Petr Maršálek a Petra Filipová
Redakční uzávěrka: 10. dne předchozího měsíce
Adresa redakce: Frýdlantské noviny, Náměstí 3,
739 11 Frýdlant nad Ostravicí
e-mail: redakce@frydlantskenoviny.cz
Příjem inzerce: inzerce@frydlantskenoviny.cz
Není-li uvedeno, autor fotografie je autorem článku nebo redakce.

SLOVO STAROSTKY

Krásné a pokojné Vánoce!

Svátky klidu, lásky a rodinné pohody klepou na dveře. Než stačíte prolistovat toto vydání Frýdlantských novin, už budete prostírat štědrovečerní stůl a rozdávat svým blízkým radost. Letošní advent bude opravdu zvláštní a výjimečný. Nebýt vyhlášených bezpečnostních opatření a nouzového stavu z důvodu pandemie COVID-19, zvala bych vás nyní na všechny naše krásné adventní koncerty, předvánoční výstavy a jarmarky, které bývají prosycené vůní vanilky, skořice a badyánu z vánočního cukroví, nezbytného svařáku a lahodného punče. Letos se ale bez všech těchto adventních akcí, kterými se tradičně plní naše náměstí, kostel nebo sál kulturního centra, musíme obejít. Ale i přesto jsme rozsvítili náš vánoční strom, vyzdobili město a očekáváme nádherné svátky. Ty budeme trávit se svými dětmi, rodinami a nám milými lidmi. V těchto dnech už určitě v plné parádě zdobí prostor u vánočního stromu vyřezávaný betlém. Věřím, že hlavně děti potěší tato nová atrakce a vytvoří nový kolorit letošních frýdlantských Vánoc. Pevně doufám v částečné rozvolnění všech omezení, abychom se mohli v klidu připravit na ty nejkrásnější svátky v roce. Budou trochu jiné, jistě výjimečné, ale věřím, že si je připravíme a užijeme dle našich představ. O to víc se všichni budeme těšit na ty „pocovidové“ dny, kdy se budeme moci zase volně bez omezení scházet, užívat běžných činností a vážit si toho normálního obyčejného života, na který se již všichni těšíme...

I když nebezpečný virus paralyzoval život nás všech, stavební aktivity ve městě se nezastavily. Byla dokončena oprava kapličky sv. Antonína Paduánského na Ondřejníku a předána stavba naučné stezky Vyhlídka. Tu jistě využijí hlavně rodiče s dětmi, neboť jsou zde nejen herní, ale i edukativní prvky. Pokud jste „o dušičkách“ zavítali na náš frýdlantský hřbitov, jistě jste zaregistrovali dokončující práce na rekonstrukci chodníků. Dále pokračuje výstavba Brány Beskyd a pomalu se pro tento rok blíží k závěru práce při realizaci dopravního terminálu. Tam každým dnem také očekáváme zahájení výsadby stromů a keřů, ale s dalšími pracemi na ulici Poštovní se pak počítá až na jaře příštího roku. Kromě toho všeho probíhají projekční přípravy. Poděkování zaslouží všichni, a to zaměstnanci stavebních firem i pracovníci města, kteří nad stavbami dohlíží.

A přání na závěr? Blíží se svátky. Oddechněme si, zastavme se a nechme se okouzlit vánoční atmosférou bez ohledu na to, v jaké formě ji nalezneme. Nezapomínejme na své bližní a na potřebné, kteří jsou kolem nás. Podělme se s nimi o svou radost a třeba i vlídná milá slova, kterými je můžete potěšit. Užijeme si vánoční pohody a pokoje!

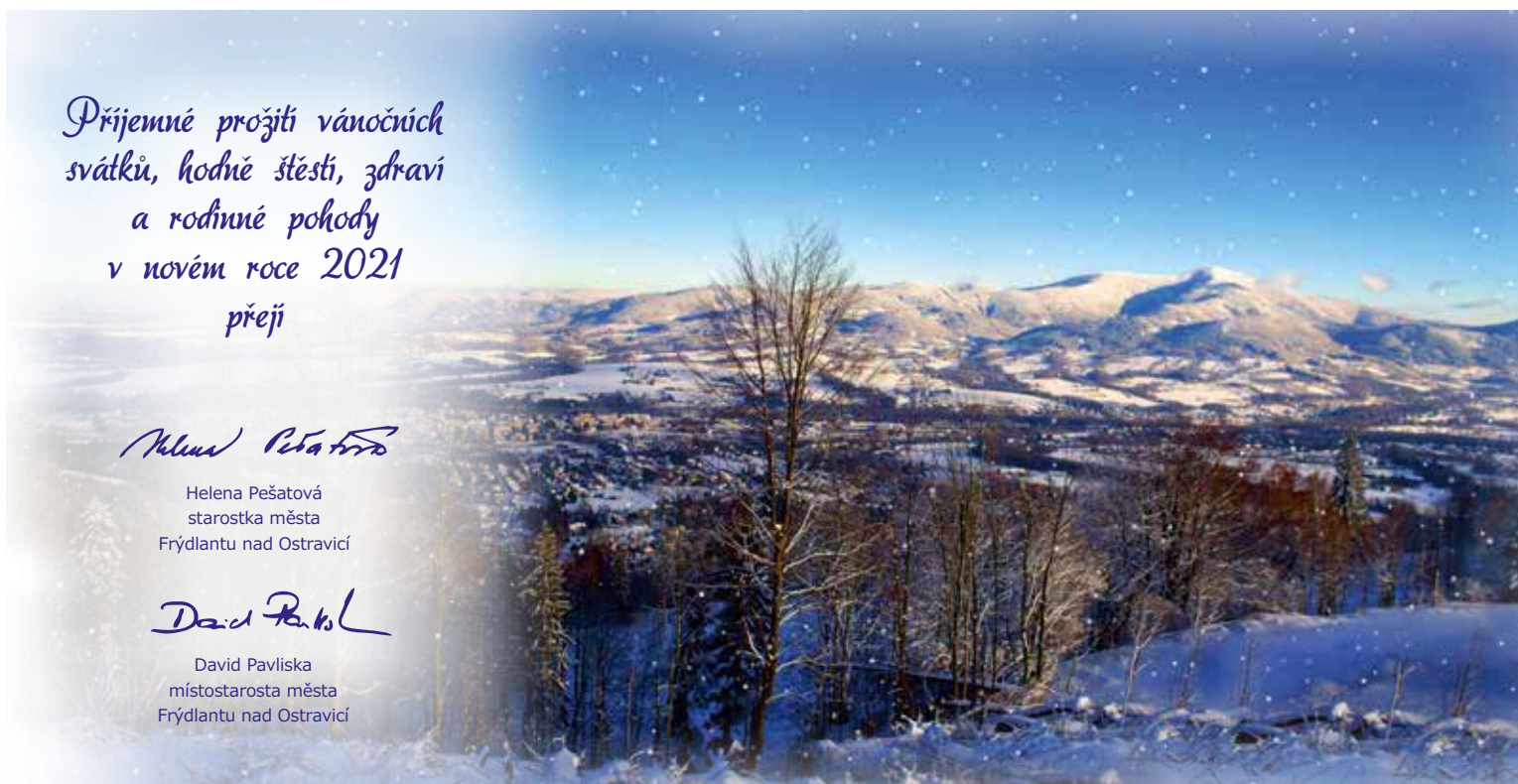
Přeji vám všem krásný, ale hlavně ve zdraví a klidu prožitý advent!

S úctou Helena Pešatová, starostka města

*Příjemné prožítí vánočních
svátků, hodně štěstí, zdraví
a rodinné pohody
v novém roce 2021
přeji*

Helena Pešatová
starostka města
Frýdlantu nad Ostravicí

David Pavlíška
místostarosta města
Frýdlantu nad Ostravicí

KAPLIČKA NA ONDŘEJNÍKU PROŠLA VÝZNAMNOU OPRAVOU

V průběhu měsíců září a října proběhla oprava kamenné kaple sv. Antonína Paduánského na Ondřejníku, která neodmyslitelně patří do koloritu našeho města. Tu nechali vybudovat paralelně s výstavbou tehdy moderního třípatrového penzionu Solárka, který vyhořel v roce 2002, jeho majitelé manželé Filoména a Otakar Látalovi z Moravské Ostravy. Kaple je zasvěcená sv. Antonínu Paduánskému a sv. Kryštofu. Autorem plánu kapličky z roku 1932 byl zkušený akademický architekt a stavitel Walter Pohl z Frýdku.

KOLAUDACE SE ZÚČASTNILO NA TISÍC LIDÍ

Úřední kolaudace stavby proběhla dne 29. července 1933. Její posvěcení vykonal v neděli 6. srpna téhož roku frýdlantský farář Josef Hanáček, který zde pronesl kázání o sv. Kryštofu, patronu poutníků a řidičů. Při mši asistovali frýdlantský kooperátor Hugo Schneider a bohoslovec Arnošt Mališ. Slavnosti se zúčastnilo okolo tisíce lidí a zakončila ji lidová veselice. Až do roku 1938 zde frýdlantský farář každoročně sloužil poutní mši ke cti sv. Antonína. Pout, která se zde měla uskutečnit 18. června 1939, byla nacistickými úřady přísně zapovězena.

DOHODA S MĚSTEM PŘISPĚLA K JEJÍ KOMPLETNÍ OPRAVĚ

Kapličku získalo město Frýdlant nad Ostravicí do svého majetku na základě darovací smlouvy s příkazem v roce 2019 od společ-

nosti Ondřejník – Solárka s.r.o. s tím, že se do dvou let provede její oprava. Na tu město získalo dotaci z projektu „Za kulturou přes hranice“ a mohlo se přistoupit k samotné realizaci, kterou prováděla společnost R.E.V.I.S. s.r.o. Zajímavostí a určitě příjemnou zprávou je fakt, že se na opravě podíleli převážně frýdlantští řemeslníci. Opravou prošly krovy střechy včetně výměny střešní krytiny. Ta byla několik let plechová, ale podle dobových fotografií původně z dřevěného šindele. Zvonička je zhotovena z mědi a poměděné jsou také všechny kříže umístěné na špici střechy. Zvon, který byl ve zvoničce zaseklý a neplnil svou funkci, byl kompletně vyčištěn a zprovozněn. V současné době je tedy možné jej při bohoslužbách využít.

Dále kapličku čekala oprava obvodového zdíva, kompletní zaspárování a ošetření vo-

děodolným nástřikem. Zcela nová je kovaná brána, opravený je také vstup do kaple a zdivo v interiéru. Právě při jeho čištění se narazilo na původně probarvený nátěr, který se skrýval pod bílou vápennou malbou, a byl také obnoven.

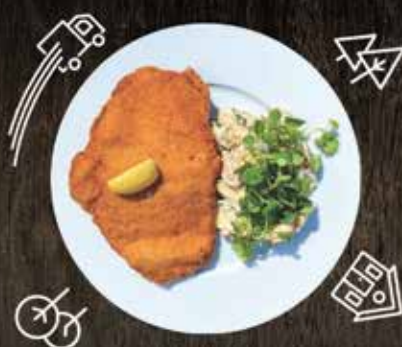
PANORAMATEM FRÝDLANTU, PŘÍJEMNÝM CÍLEM PRO TURISTY

Kaplička na Ondřejníku je velmi známým a dominantním prvkem této hory. Objevuje se na celé řadě fotografií z Frýdlantu nad Ostravicí, a je to vlastně jeden z nejbližších dostupných turistických míst z centra města. Jsme velmi rádi, že má kaplička nový „kabát“ a že může být nadále příjemným cílem pro turisty.

(Text a foto: Petra Filipová, Petr Maršálek, redakce)

NA ROZCESTÍ
RESTAURACE & HOTEL

**ROZVOZ JÍDEL NOVĚ TAKÉ
DO FRÝDLANTU N.O.**

Denní menu, Burgery, Jídla z grilu.
Občerstvení pro oslavy a party u Vás doma
Objednávejte na www.restauracenarozcesti.cz
nebo tel. 555 333 294

INZERCE

BRÁNA BESKYD NABÍDKA PRONÁJMU BUDOUCÍ KAVÁRNY A NEBYTOVÝCH PROSTOR

Dlouho připravovaný projekt relaxační oddychové zóny Brány Beskyd získává konkrétní podobu. Na místě bývalé dřevovýroby od léta vyrostla hrubá stavba polyfunkční budovy, která prozrazuje budoucí tvar a možnosti využití. Objekt má poskytnout zázemí pro návštěvníky relaxační zóny a rozšířit využití celého plánovaného areálu. V přízemí se počítá s kavárnou a v druhém nadzemním podlaží s nebytovými prostory určenými k podnikání. Nově tak přímo uprostřed města mohou vzniknout kanceláře, ordinace lékařů nebo jiné potřebné služby. Dne 18.10.2020 město zveřejnilo záměr pronájmu obou částí polyfunkčního domu a do 1.2.2021, 13:00 hod. čeká na zaslané nabídky. Podmínky pro podání nabídek jsou nastaveny tak, aby byly dosažitelné pro co největší okruh případných zájemců, přesto si město vyhradilo možnost nevybrat žádného zájemce nebo se odchýlit od uvedených podmínek, s ohledem na co možná nejlepší budoucí využití daného objektu. Pronájmy jsou možné nejpozději od 01.01.2022, nájemní smlouvy budou uzavřeny na dobu neurčitou. Pro zájemce o pronájem kavárny město připravuje setkání s možností konzultace budoucího využití v termínu 14.12.2020 a 13.1.2021 od 9:00 v zasedací místnosti MěÚ č.p. 139.

KAVÁRNA

Záměrem je pronajmout prostor určený k provozování hostinské činnosti – kavárny. Nebytové prostory se nacházejí v přízemí polyfunkčního domu se samostatným služebním vstupem z ul. J. Trčky ve Frýdlantě nad Ostravicí. Celková výměra prostor činí 248,23 m² bez venkovní jihozápadní terasy, která má výměru 135,42 m². Prostory se skládají z provozovny o výměře 149,32 m²

a dalších potřebných místností – sklady, WC, úklidová místnost, šatna apod. Kavárna je koncipována pro max. 60 návštěvníků ve vnitřních prostorách. Fasáda je z jižní a západní strany prosklená. Na objekt navazuje z jihozápadu pergola s venkovní terasou, která může sloužit zároveň jako venkovní podium pro přilehlý amfiteátr. Na venkovní terasu navazují zpevněné plochy a vodní dílo s LED osvětlením z jihozápadní strany. Kavárna bude z části vybavena elektrospotřebiči, které budou v průběhu výstavby specifikovány.

PROSTORY K PODNIKÁNÍ

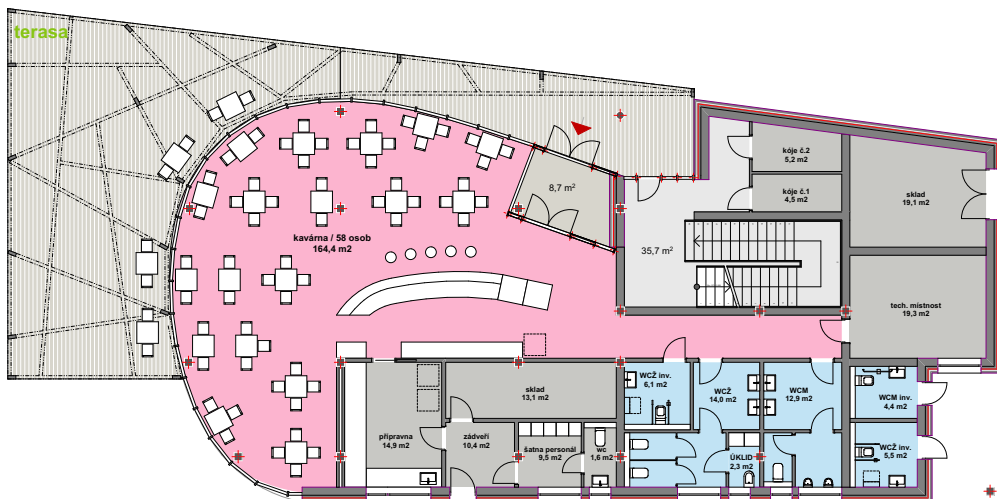
Prostory jsou vhodné k využití občanské vybavenosti a služeb, které žádným způsobem neovlivní život okolního obytného prostředí např. zvýšenou hladinou hluku, prachu a zvýšenými nároky na nákladní dopravu (kanceláře, ordinace, drobné služby a provozovny). Prostory se nacházejí v druhém podlaží polyfunkčního domu se samostatným vstupem. Celková výměra prostor činí 231,39 m² včetně dvou teras a zaujímá celé II. nadzemní podlaží. K prostorům náleží v přízemí dva samostatné sklepní boxy přístupné z prostor schodiště. Prostory tvoří čtyři samostatné provozovny/kanceláře o velikostech 21,69 m², 23,79 m², 15,02 m², 19,81 m², prostory vymezené sádkrokatonovými příčkami můžou být předmětem úprav vybraného zájemce. Zázemí tvoří kuchyňka 5,99 m², sociální zařízení 15,27 m², terasy 32 m² a 28 m², chodba 27,9 m², schodiště 30,32 m² a 2 sklepní boxy v I. NP o výměrách 5,62 m² a 5,98 m². Objekt je napojen na dálkové vytápění, ohřev TUV je řešen elektrickým zásobníkem vody.

(redakce, M. Kokešová)

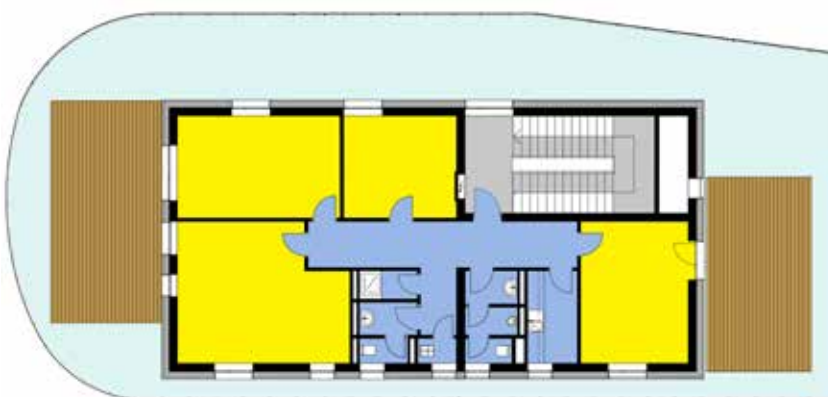
vány. Součástí vybavení nejsou stoly s židlemi a provozní vybavení kavárny. Kavárna je klimatizovaná. Objekt je napojen na dálkové, podlahové vytápění. Ohřev TUV je řešen elektrickými zásobníky vody.

Nájemce se ve smluvním vztahu zaváže ke spolupráci s příspěvkovou organizací města - Kulturním centrem Frýdlant nad Ostravicí, která může využívat terasu a přilehlé prostory pro své kulturní akce. Specifikum podané

nabídky je podmínka, že musí obsahovat také podnikatelský záměr v rozsahu 2 stran A4, ve kterém zájemce uvede své podrobné představy o provozování předmětu nájmu, dosavadní zkušenosti, návrh stylu kavárny, zapojení se do kulturního života ve městě v souvislosti s danou lokalitou, tj. možného využití venkovního amfiteátru, hřiště pro děti s různými hracími prvky, fitness prvky, parkurovým sportovištěm apod.

PŮDORYS KAVÁRNY

PŮDORYS PROSTOR PRO PODNIKÁNÍ

Záměr byl zveřejněn podle § 39 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, Obsah nabídky, místo a čas podání nabídky, lhůty a další pravidla podání nabídky je součástí informace zveřejněné na úřední desce a na webu města. Případně další informace k výše uvedenému lze dohodnout nejlépe v úřední dny, tj. pondělí a středa od 9.00 do 11.00 hod. a od 13.00 do 16.00 hod. na Městském úřadě ve Frýdlantu nad Ostravicí, odbor majetku a investic, Náměstí č.p. 9, kancelář č. 31, případně na tel. č.: 558 604 161 u paní Kociánové, nebo na tel. č.: 558 604 107 u paní ing. Hrtoňové.

TŘÍKRÁLOVÁ KOLEDA BUDE!

My tři králové jdeme k vám, štěstí, zdraví vinšujem vám... Tato známá melodie rozeznává na začátku ledna domácnosti mnoha z nás. A to díky Tříkrálové sbírce, největší sbírkové akci v České republice. A co je vlastně její podstatou? Na to odpověděl ředitel Charity Frýdek-Místek Martin Hořínek

„Tříkrálová sbírka je vyjádřením lidské vzájemnosti a pospolitosti, kterou jsme schopni jako lidé vytvářet. Sbírka je synonymem pomoci potřebným a vzájemné solidarity jak v časech dobrých, tak i v těch ne úplně veselých. Všechny tyto dobré vlastnosti máme podle mého názoru v sobě, což se ukazuje nejen na této sbírce, ale i nyní v „časech koronavirových“. Stejně tak symbolizuje Tříkrálová sbírka vytváření společenství, setkávání se. I když setkávání bude v příštím roce asi trochu jiné než doposud.“

Tříkrálovou sbírku na Frýdecko-místecku organizuje Charita Frýdek-Místek ve spolupráci s obcemi, farnostmi a různými mládežnickými organizacemi. Díky vaší štědrosti a obětavé práci koledníků se nám v předešlém ročníku podařilo celkem vybrat 2 374 608 Kč, z toho 194 787 Kč ve vašem městě.

Sbírka na začátku roku 2021 bude kvůli současné situaci spojené s šířením koronaviru a vládními omezeními jiná. Odlišnosti přiblížil ředitel Charity Frýdek-Místek: „Kvůli koronavirovým opatřením bude sbírka v mnohém odlišná. I když pracujeme s různými variantami a scénáři, nikdo nemůže přesně říci, zda bude možné a jak bude vypadat koledování Tříkrálové sbírky v roce 2021. Koledování, roznášení požehnání Tří králů dům od domu spojené s vybíráním příspěvků na podporu charitního díla a pomoc potřebným – to je základ Tříkrálové sbírky. I v roce 2021 tato největší sbírková akce v republice proběhne, dozná však změn. Koledování v příštím roce bude probíhat až do 24. ledna 2021, tedy o 2 týdny déle. Máme připraveny alternativní možnosti pro koledování, tříkrálové požehnání, možnosti příspěvt, pokud nebudou

moci koledníci vyjít v rozsahu, na jaký jsme zvyklí. Ač jsme to nepředpokládali, velká část sbírky se díky restriktivním opatřením přesune do online prostoru. Budoucnost je zatím tak trochu zahalena mlhou, proto doporučujeme sledovat naše webové stránky nebo sociální sítě, kde budou zveřejňovány aktuální informace.“

Při využívání výtěžku sbírky se řídíme předem danými pravidly tak, aby byla maximalizována její transparentnost. Každá Charita například sepisuje tzv. záměry, tedy dokumenty, ve kterých vysvětluje, jak chce získané peníze použít. „Využití plánujeme obdobně jako v loňských letech. Mimo opravy a rekonstrukce v pobytových zařízeních vedoucích ke zvýšení kvality života klientů a podpory volnočasových a vzdělávacích aktivit pro děti a mládež, chceme koupit potřebný vůz pro Salvii – domácí zdravotní péči, která zajišťuje i mobilní hospicovou péči, a zajistit nové zooterapeutické aktivity pro klienty. Stejně tak vnímáme aktuální situaci a jeden z našich záměrů pamatuje na možnou realizaci protikovidových opatření v příštím roce, protože bezpečí našich klientů a pracovníků je pro nás velmi důležité téma. Veškeré záměry naleznete na našich webových stránkách,“ doplnil Martin Hořínek.

Tříkrálová sbírka 2021 bude probíhat od 1. do 24. ledna 2021. Přispívat můžete do tříkrálových pokladniček, pomocí QR kódu ve vaší bankovní aplikaci, příspěvkem na účet nebo pomocí dárcovské DMS.

Více informací o sbírce najdete na webových stránkách Charity Frýdek-Místek nebo www.trikralovasbirka.cz.

(Jana Opluštilová, koordinátor Tříkrálové sbírky Charity Frýdek-Místek)

JUBILANTI MĚSTA

V měsíci **LISTOPADU 2020** oslavili svá životní jubilea a dali se zveřejněním svůj souhlas: pan Čestmír Pavlásek, 87 let, Frýdlant; pan František Gistingier, 87 let, Frýdlant; paní Jaroslava Majerová, 94 let, Frýdlant; paní Zdenka Tomančáková, 87 let, Frýdlant; paní Ludmila Dušíková, 88 let, Frýdlant; paní Emilie Paseková, 86 let, Frýdlant.

Blahopřejeme všem oslavencům!

PŘEJETE SI PODPOŘIT TŘÍKRÁLOVOU SBÍRKU A POMOCI POTŘEBNÝM VE VAŠEM REGIONU?

Může tak učinit ve své mobilní bankovní aplikaci pomocí QR kódu nebo příspěvkem na sbírkový účet 66008822/0800 VS:77708004.

QR Platba

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA 2021

Každá koruna
pomáhá

ÚŘEDNÍ HODINY O SVÁTCÍCH 2020

21. a 22.12. úřední dny
23.12. neúřední den
31.12. úřad uzavřen

Konkrétní úřední hodiny jsou zveřejňovány na webových stránkách města a jsou odvislé od vyhlášené aktuální situace v souvislosti s COVID-19.

NOVÝ BETLÉM POTĚŠÍ ZEJMÉNA RODINY S DĚTMI

Letošní Vánoce pravděpodobně neoslavíme tradičním rozsvěcováním vánočního stromu či oblíbenými trhy. Přesto na nás sváteční atmosféra dýchne, k čemuž přispěje i výzdoba města. K stromu a vyřezávané zvonice letos přibude dřevěný betlém od řezbáře Romana Mikuše. Jeho sochy se od všech ostatních liší již na první pohled, a to vtisknutým životem a výrazem dané scény. Málokdo navíc tuší, že právě z dílny

vsetínského umělce pochází například maskot známého televizního pořadu sourozenců Gondíkových Rady ptáka Loskutáka.

LÁSKA K DŘEVU STÁLA NA POČÁTKU

Počátky umělecké tvorby Romana Mikuše musíme hledat už během studií na střední škole v Bystřici pod Hostýnem. Poté pokračoval dvouletým nástavbovým studiem na Střední

průmyslové škole stavební ve Valašském Meziříčí. Studoval výrobu nábytku a k řezbařině se poprvé dostal již v patnácti letech, kdy začal ve Vsetíně navštěvovat řezbářský kurz Jana Mazače. Tam se naučil, jak držet dlátko, tak i předvídat a detailně si rozkreslit návrh budoucího díla. Ačkoli se truhlářina stala jeho životním povoláním, uspokojení však našel až po jisté době, kdy se pod jeho rukama začaly rodit reálné sochy dravých ptáků v životní velikosti.

VALAŠSKÉ MOTIVY, KRAJINKY ALE HLAVNĚ DRAVÍ PTÁCI

„Začal jsem proto sám vyrábět to, co mám nejraději. To znamená především valašské motivy a krajinky, ale hlavně dravé ptáky,“ popisuje Roman Mikuš dobu svého uměleckého vyhranění se. Součástí tohoto rozhodnutí se stalo pečlivé pozorování živých zvířat a krajiny a hlubší studium odborných publikací. Sám tvrdí, že jakékoli vyobrazení zvířete, zejména dravých ptáků, musí mít svůj příběh a duši. Talent mladého umělce mimo to obdivují také za hranicemi naší republiky, a dokonce i za oceánem.

INTERAKTIVNÍ PŘESAH

„S nadšením jsme přijali nabídku pana Mikuše na zapůjčení Betlému, protože je to něco nového, ale zároveň tradičního, co k vánoční době neodmyslitelně patří. Ze zkušeností plyne, že podobné instalace nejvíce navštěvují rodiny s dětmi, proto i náš Betlém není pouhé statické sousoší, ale některé figury zvířat budou umístěny tak, aby si na ně mohly zejména děti sednout, pohladit si je a samozřejmě se vyfotit,“ těší se na instalaci ředitelka Kulturního centra Kateřina Kaiserová.

(redakce)

MARTINA VLČKOVÁ OPĚT NOMINOVÁNA NA CENY THÁLIE

Dostat se do nominace Ceny Thálie je obrovské ocenění umělecké práce, ale hlavně zážitek na celý život. Letos se v kategorii muzikálu v širší nominaci opět objevila frýdlantská muzikálová zpěvačka Martina Vlčková (Šnytová). Konkrétně za roli Catherine Hiatt v inscenaci Pět let zpět (The Last Five Years) v Národním divadle moravskoslezském v Ostravě. Cenu letos sice nezískala, přesto jí gratulujeme. Připomínáme, že Martina Vlčková již jednu Cenu Thálie má, a to z roku 2019.

Ceny Thálie pořádá Herecká asociace, která

je od svého založení nezávislou profesní a odborovou organizací výkonných divadelních umělců s působností na území České republiky. Za cíl si klade prezentovat, popularizovat a odměňovat divadelní umělce za mimořádné jevištní výkony, a současně s tím zvyšovat společenskou prestiž českého divadla. Letošní předávání neproběhlo formou velkolepé společenské události na jednom z významných kulturních míst naší vlasti, ale virtuálně prostřednictvím streamovaného přenosu.

Gratulujeme! (redakce)

INZERCE

K zakoupení ve směnárně Cashpoint.

100 Kč zdarma!

www.ocfryda.cz

DÁREK PRO DRUHÉ = RADOST PRO VŠECHNY

Ani letos tomu nebude jinak. Malým dárkem, dopisem s obrázkem, vlastnoručně upletenými ponožkami, voňavým mýdlem, jahodovým čajem, knížkou, kávou nebo třeba svíčkou udělejte i vy letos radost někomu, koho neznáte, kdo je opuštěný a sám.

Opět začínáme 13. listopadu 2020 u příležitosti oslav Mezinárodního dne laskavosti. Končíme v pátek 18. prosince 2020, kdy za-

počneme s roznosem a rozvozem dárků mezi přijímající organizace, kam během roku chodí naši dobrovolníci zpříjemnit svou přítomností a zájmem o druhého, život dětem, lidem se zdravotním postižením, pacientům v nemocnicích i hospici, seniorům v domovech i jednočlenných domácnostech.

Opatřete dáreček i malým vzkazem či dopisem, buďme na sebe laskaví, obzvláště le-

tošní rok! Dáreček můžete přinést v době PO-ČT 9.00-16.00 hodin, PÁ 9.00-14.00 hodin do Dobrovolnického centra ADRA Frýdek-Místek na ul. Radniční 1242 ve Frýdku. A nezapomeňte, že zapojit můžete i děti!

„Nakreslený obrázek v rukou osamělého člověka dovede potěšit stokrát, při každém jeho stisku v dlaních, při myšlence, že nejsem na světě úplně sám.“ (Alice Šavrdová)

KRABICE OD BOT LETOS NEBUDE

Dobročinná akce se letos vzhledem k aktuální situaci s pandemií covid-19, která nám nedovoluje se do akce zapojit, konat bohužel nebude. Cílem akce, ke které se již dvakrát připojil Odbor sociálních věcí Frýdlant nad Ostravicí, je sesbírat vánoční dárky pro děti ze sociálně slabších rodin, dětských domovů nebo azylových domů. Doufáme, že v příštím roce situace bude již stabilizovaná a velmi rádi tuto oblíbenou akci opět zprostředkujeme a potěší-

me všechny děti, pro které je určena.

Charitativní akce Krabice od bot se za osm let stala největší sbírkou vánočních dárků v České republice. Hlavním úkolem akce bylo potěšit děti z chudších rodin, dětských domovů nebo azylových domů, které toho pod stromečkem moc nenachází. Radost těmto dětem udělaly zase děti, které s pomocí rodičů společně naplnily krabice od bot dětskými dárky k Vánocům a donesly je na sběrné místo Městského úřadu Frýdlant nad Ostravicí.

Sběrná místa provozují prověřené dobrovolníci ve svém volném čase a bez nároku na odměnu. Každé sběrné místo předem zjišťuje potřeby dětí ve svém okolí – domlouvá se s úřady, azylovými domy, nízkoprahovými

centry, terénními pracovníky nebo školami a zjišťuje počet potřebných dětí, jejich věk a pohlaví. Pro tyto děti pak dárky sbírá za pomoci rezervačního systému na webu Krabice od bot, kde dárčí uvidí, kolik dětí a jakého věku a pohlaví je ještě potřeba obdarovat. Cílem je vybrat co nejvíce dárků v regionu, kde se distribuují.

Dárky, pro které je těžké nalézt příjemce v regionech, se každý rok rozdávají v sociálně vyloučených lokalitách na Ústecku, na západě Čech a na Slovensku za pomoci spolupracovníků dobře znalých místních poměrů. Akce má za cíl potěšit co nejvíce dětí žijících v tíživé sociální situaci. Děti z chudých rodin můžete ale podpořit hned teď, a to ve sbírce www.krabiceodbot.cz/krabiceonline, kde můžete přispět libovolnou částku na dlouhodobou podporu dětí v nouzi. Pro informaci se za rok 2019 vybralo více než 970 tisíc korun.

(Renata Volná, redakce)

Zkратte si cestu ke zdraví

Rezervujte si On-line své léky v Lékárně AGEL

Jistá dostupnost léků při vyzvednutí

www.lekarna.agel.cz

www.lekarna.agel.cz/rezervace-leku

Léky Vám připravíme k vyzvednutí v Lékárně AGEL, kterou si vyberete

Budeme Vás informovat o stavu rezervace a dostupnosti léků

Město Frýdlant nad Ostravicí zabezpečuje zimní údržbu komunikací na území města v k.ú. Frýdlant nad Ostravicí, Nová Ves u Frýdlantu nad Ostravicí a Lubno prostřednictvím obchodní společnosti AVE CZ odpadové hospodářství s.r.o.

Úkolem zimní údržby je zmírňování závad ve sjízdnosti a schůdnosti, v rozsahu schváleného Plánu zimní údržby komunikací 2020 – 2025, který oproti předchozímu období rozšířil výčet komunikací, u kterých bude údržba realizována chemickým posypem, vzniklých povětrnostními vlivy a jejich důsledky tak, aby zimní údržba byla zajišťována s přihlédnutím ke společenským potřebám a ekonomickým možnostem města Frýdlant nad Ostravicí v období od 1. 11. do 31. 3. následujícího roku.

Úseky komunikací, na kterých se nezajišťuje zimní údržba jsou vymezeny Nařízením města Frýdlant n.O. č. 06/2010 ze dne 02.11.2010.

Pro odstranění či zmírnění závad ve sjízdnosti a schůdnosti komunikací a chodníků jsou stanoveny lhůty dle zařazení komunikací do pořadí schváleného plánu zimní údržby, 1. pořadí - do 4 hod., 2. pořadí - nejdéle do 12 hodin.

Časové limity pro zahájení prací při zmírňování závad ve sjízdnosti:

Odstraňování sněhu zahájí zhotovitel ZÚ na komunikacích nejdéle do 30/60* minut od zjištění, že vrstva napadlého sněhu dosáhla 5 cm.

Posyp inertními materiály provádí zhotovitel ZÚ na plánem zimní údržby stanovených úsecích komunikací nejpozději do 30/60* minut od zjištění zhoršení sjízdnosti nebo schůdnosti na komunikacích.

Posyp chemickými materiály provádí zhotovitel ZÚ na plánem zimní údržby stanovených úsecích komunikací nejpozději do 30/60* minut od zjištění zhoršení sjízdnosti nebo schůdnosti na komunikacích.

Pro řádné zabezpečení zimní údržby žádáme občany, aby v nadcházejících zimních měsících parkovali svá vozidla na svých pozemcích, mimo komunikace, kde parkování vozidel na ulici komplikuje odklizení sněhu z vozovky a průjezd vozidel provádějících jednak zimní údržbu a dále pak i svoz odpadu.

Upozorňujeme, že při parkování na komunikacích musí být vždy dodržen Zákon č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, § 25 Zastavení a stání, odst. 3:

Při stání musí zůstat volný alespoň jeden

jízdní pruh široký nejméně 3 m pro každý směr jízdy; při zastavení musí zůstat volný alespoň jeden jízdní pruh široký nejméně 3 m pro oba směry jízdy.

V případě nerespektování tohoto ustanovení zákona o silničním provozu se řidiči vystavují riziku udělení pokuty. Pokud nebude moci technika zimní údržby bezpečně projet, nebude údržba komunikace z důvodu možnosti poškození parkujících vozidel – překážek, provedena. Toto může být i příčinou neprovedení svozu odpadu.

Překážky budou zhotovitelem zimní údržby zdokumentovány nejen pro potřeby případného následného řízení ohledně finančního odškodnění, ale i pro odpovědi na Vaše případné stížnosti, že nedošlo k vyhrnutí sněhu, k vyvezení odpadu.

Budme k sobě i vůči druhým ohleduplní a netvořme překážky vozidlům zajišťujícím zimní údržbu.

Děkujeme za pochopení.

**pracovní dny v době 6:00 do 14:30/ pracovní dny v době od 14:30 do 6:00, víkendy a vyhlášené svátky po dobu 24 hodin denně*

Kontakt pohotovostní služby zimní údržby: 725 003 269, e-mail: fr.dispecink@ave.cz

(Jiří Pavelec)

PLICNÍ AMBULANCE VE FRÝDLANTĚ NAD OSTRAVICÍ

Od 2.3.2020 je v provozu nová plicní ambulance v zrekonstruovaných prostorách budovy polikliniky v centru města. Ambulance disponuje vlastním moderním přístrojovým vybavením (spirometr, bodyplety smograf s opcí pro měření síly dýchacích svalů, přístroj pro měření plicní difúze, bronchoprovokační jednotka, ultrazvuk, inhalátor, oxymetr, ekg přístroj) s možností aplikace inhalací a infúzní léčby. Součástí je i poradna pro odvykání kouření, která nabízí odbor-

né individuální poradenství i terapii klientům, kteří jsou rozhodnutí přestat kouřit.

Od začátku působení ošetřuje klienty VZP, ČPZP, RBP a VoZP nyní nově i ZPMV.

Pacienti se mohou objednávat na tel. číslo 558 616 152 nebo na emailové adrese: plicnifrydlant@seznam.cz. V provozu každý den v týdnu kromě úterý. Ordinační hodiny Po: 7.00-16.00, St: 12.30-18.30, Čt: 7.00- 16.00, Pá: 7.00-15.00. (redakce)

TURISTICKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM F≈M PROŠLO MYSTERY SHOPPINGEM NA VÝBORNOU

Frýdek-Místek, 5. listopadu 2020 – Tváří se jako obyčejný turista, který hledá tipy na výlety, doporučení na ubytování a další možnosti vyžití nejen ve Frýdku-Místku, ale i přilehlých Beskydech, avšak turista to není. Za takto běžně vypadajícím návštěvníkem informačního centra se skrývá mystery shopper, který hodnotí poskytované služby z pohledu zákazníka. Tímto procesem pravidelně prochází také všechny tři pobočky Turistického informačního centra Frýdek≈Místek.

Mystery shopping probíhá ve spolupráci s agenturou Czechtourism a Asociací turistických informačních center ČR v certifikovaných turistických informačních centrech, kterých je po celé České republice celkem 469. Jeho cílem je popsat úroveň služeb a poskytnout provozovatelům informačních center zpětnou vazbu s cílem zlepšit poskytované služby. „V rámci kontroly se hodnotitel zaměřuje na exteriér a interiér informačního centra, první dojem zákazníka, profesionalitu pracovníka, jeho schopnost navrhnout řešení a aktivní přístup,“ vyjmenovává hodnotící parametry ředitelka Turistického informačního centra Frýdek≈Místek Monika Konvičná.

Hodnocením prošly všechny tři pobočky TIC ve Frýdku, Místku a Frýdlantu nad Ostravicí, které během roku navštíví až 60 tisíc turistů a místních obyvatel. O kontrolách pracovníci předem nevědí, výsledky se dozvědí až po jejich zaslání. „Každé informační centrum je celkově hodnoceno tzv. indexem, které nabývá hodnoty 0–100% a vyjadřuje kvalitu obsluhy. Index větší než 80% se pokládá za výborný výkon, pobočkám našeho Turistického informačního centra Frýdek≈Místek se však dostalo hodnocení v plné výši 100%,“ informuje o výsledcích hodnocení Monika Konvičná.

Hodnotitel vyzdvihoval především ochotu a vstřícnost personálu, jeho znalosti regionu, kdy dokázal okamžitě představit zdejší turistickou nabídku. Dále se hodnotitel cítil v informačním centru vítán a svou návštěvu by v budoucnu pro získání dalších tipů zopakoval. (Lucie Talavašková)

**KOUPÍM BYT
VE FRÝDLANTU N.O.**
NEJSEM PŘEKUPNÍK ANI REALITNÍ
KANCELÁŘ. DĚKUJI ZA NABÍDKY.
Lukešová, tel. 604 582 296

INZERCE

ZAJÍMAVÝ ROK ČSOP LUBNO

Pomalu se nám blíží konec roku 2020 a s tím také zhodnocení všech událostí a akcí. Byl to rok velice náročný. Mnoho akcí muselo být zrušeno, přeloženo na jiný termín, nebo upraveno dle aktuálních vládních opatření proti koronaviru. Naši základní organizaci ČSOP Lubno se vládní opatření dotkly mnohem víc, než jsme čekali - uzavřením škol, zrušením akcí, výukových programů a nakonec i zákazem volnočasových aktivit. Přes všechna ta úskalí se nám povedlo prodloužit akreditaci Beskyd-

ského ekocentra, které pořádá ekologické výukové programy. V letošním roce byl hlavním tématem výukový program o bobrovi na řece Ostravici a v rámci Roku orchidejí výprava za orchiděmi naší přírody. Dále jsme se podíleli na organizaci a realizaci Dne Země pro Beskydy ve Frýdlantu nad Ostravicí. Z celoročních akcí jsme se účastnili kampaně Uklidme svět, uklidme Česko a mnoha dalších menších aktivit s dětmi a mládeží oddílu mladých ochránců přírody. Právě děti z oddílu se aktivně zapojily do

realizace všech akcí. Už dnes chystáme na rok příští další výukové programy a akce. Doufáme, že příští rok bude méně náročný na opatření proti koronaviru a všichni budeme mít větší volnost ve svých aktivitách. Poděkování patří také všem, kteří nás v tomto roce finančně podpořili, a to městu Frýdlant nad Ostravicí, Místní akční skupině Frýdlantsko-Beskydy z.s., Mikroregionu Frýdlantsko-Beskydy, ČSOP a mnoho dalším příznivcům naší organizace.

(Martin Hlaváč)

FESTIVAL DEN POEZIE V POBESKYDÍ

Od roku 1999 je to každoroční oslava básní, básniček a básníků. Dva týdny plné kultury se odehrávají pravidelně kolem narozenin velkého romantického básníka K. H. Máchy (16. 11.) ve více než padesáti městech celé České republiky. Součástí programu jsou autorská čtení, divadelní představení, happeningy, výstavy, pořady pro děti a rodiče a mnoho dalšího. Knihovny, literární skupiny, školy, jednotlivci, zahraniční kulturní instituce – všichni se scházejí, aby četli, psali a užívali si poezii. Téma letošního ročníku „Konec a počátek“ pochází z básně významné básničky – nositelky Nobelovy ceny Wislavy Szymborské.

Téma samotné může být interpretováno a zpracováno v mnoha kreativních směrech a třeba jste zvědaví, jak se chtějí prezentovat členové Literárního klubu Petra Bezruče Frýdek-Místek. Ti své myšlenky představí ve svých básních. „Konec a počátek“ můžeme nacházet prostřednictvím poezie třeba v přírodě, v řešení současných problémů, inspiraci hledejme například v každodenním životě – fantazii se meze nekladou.

Členové LKPB plánovali v době konání festivalu představit své pásmo veřejnosti na literárním podvečeru v lázních Klimkovice,

avšak vládní opatření z důvodu zamezení šíření koronaviru téměř všechny akce zrušila.

Přesto to literáti nevzdali a rozhodli se svou tvorbu přihlásit do festivalu na svém autorském webu literatinawebu.webnode.cz, který je jejich nedílnou součástí. Na webových stránkách publikujeme tvorbu nejen svých členů, ale i jiných autorů, kteří se rozhodli s námi takto spolupracovat.

V dnešní době web sdružuje zhruba padesát autorů od Šumavy až po Tatry.

Dovolujeme si proto všechny milovníky poezie pozvat k návštěvě webových stránek a užít si tak krásné poetické chvíle s našimi básníky. Po dobu konání festivalu zde byly publikovány nejrůznější podoby básní s letošní tematikou. A protože jsme otevření všem, kdo stejně jako my propadli kouzlu psaného slova, rádi na webu uvítáme nové autory. Podpořili jsme tak společně poezii, festival a autory a potěšili čtenáře, protože poezie má sílu hladit na duši a rozdávat lidem pohodu a krásu.

Díky sponzorům se nám podařilo vydat i almanach Den poezie v Pobeskydí 2019, 2020, který jistě ocení všichni milovníci básní a vzletných myšlenek.

(Pavlína Kollárová)

KALENDÁŘ MĚSTA NA ROK 2021 V PRODEJI NA TĚCHTO MÍSTECH

- **Luční kvítí** - květinářství na Hlavní ulici
- **Trafika Kafe a Cigárko s.r.o.** na náměstí
- **U Čtyřlístku** - květinářství na ul. Kadlčákova
- **Trafika Eva Válková** na ulici Hlavní 81 (vedle Přírodního světa)

Tímto bychom chtěli majitelům poděkovat za zprostředkování prodeje kalendáře.

Tradičně jej křtíme a prodáváme na Trhu lidových řemesel, pak v Turistickém informačním centru. Letos je zkrátka všechno jinak. Cena kalendáře je 50 Kč.

PF 2021

Příjemné prožití vánočních svátků,
v novém roce hodně dobrých myšlenek
a pevné zdraví
přeji členové Literárního klubu P. Bezruče

Foto: Vl. Kaňok

Sbor dobrovolných hasičů
NOVÁ VES
srdečně zve společenství
na

ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU

v pátek 4.12.2020 od 17 hodin u hasičské zbrojnice

Můžete se těšit na:

- mikulášskou nadílku
- koledy
- teplé občerstvení

Die pandemické situace se akce může zrušit, nebo
přesunout na jiný termín. Aktuální informace
sledujete na:
www.sdhinovaves.cz
facebook SDH Nová Ves

ORANGE OPTIK

Nejlevnější **optika** na trhu!
U NÁS SLEVY SČÍTÁME

-50%
na všechna
brýlová skla

DÁREK
k nákupu
brýlí

-50%
na sluneční
brýle

-50%
na brýlové
obruby

MĚŘENÍ ZRAKU

Hlavní 81, Frýdlant nad Ostravicí, tel.: 730 898 772

Akce platí od 1. 11. 2020 do odvolání.

Ostrava
Český rozhlas

**DOMÁCÍ
ŠTĚSTÍ IVY
HÜTTNEROVÉ**

každý den 8.20 a 15.40

severní Morava
99.0 FM | R-OVA

MAS FRÝDLANTSKO-BESKYDY DOTACE PRO MOBILNÍ HOSPICE STROM ŽIVOTA

Místní akční skupina Frýdlantsko – Beskydy podpořila projekt Mobilního Hospice Strom života, jehož cílem je podpora a osvěta neformálně pečujících osob na našem území. Realizace projektu začala již na začátku letošního roku. Na základě toho jsme vyzpovídali fundraiserku Mgr. Evu Arnošt, aby nám o tomto projektu a o jejich organizaci něco málo pověděla.

Popište nám, prosím, ve zkratce činnost Mobilního Hospice Strom života.

Mobilní hospic Strom života pečuje o nevyléčitelně nemocné děti a dospělé, u kterých byla vyčerpána veškerá možnost léčby vedoucí k uzdravení, přejí si zůstat doma a důstojným způsobem prožít závěr svého života mezi svými blízkými. V každodenní praxi se zaměřujeme na uspokojování potřeb a přání pacienta, pečujících a jeho blízkých. Poskytujeme tři základní typy služeb:

- Zdravotní služba poskytuje zdravotní a lékařskou péči dle nejnovějších poznatků paliativní medicíny. Je dostupná ke konzultacím a pohotovostním výjezdům 24 hodin, 7 dní v týdnu.
- Terénní odlehčovací služba poskytuje plnou podporu osobám se sníženou soběstačností z důvodů věku, chronického onemocnění anebo zdravotního postižení. Naše sociální služba je poskytována jak uživateli, o kterého je pečováno v přirozeném prostředí – doma, tak rovněž osobě pečující, aby mohla nabrat nové síly a zároveň si dopřát tolik potřebný odpočinek od péče.
- Odborné sociální poradenství informuje

nemocné a jejich blízké o jejich možnostech, pomáhá s volbou řešení v tíživé životní situaci způsobené nevyléčitelnou nemocí blízkých, pomáhá umírajícím lidem vyrovnat se s jejich těžkou životní situací a pomáhá lidem vyrovnat se se ztrátou blízké osoby.

Kdy jste zahájili svou činnost a jak dlouho působíte na území Frýdlantsko – Beskydy?

Vznikli jsme v září roku 2014. První zaměstnanci jsme měli od 1. 1. 2015 a připravovali se na příjem prvního pacienta, který nastal 14. 2. 2015. Od té doby poskytujeme péči na území bývalých okresů Nový Jičín, Frýdek-Místek a Vsetín. Na území MAS Frýdlantsko – Beskydy tak působíme v podstatě od našeho vzniku. Základna a první jednotka naší služby je v Novém Jičíně a druhá jednotka, která vznikla hned v lednu 2015, je v Rožnově pod Radhoštěm. V následujících letech jsme otevřeli pobočky ve Zlíně, Havířově a Přerově.

Prostřednictvím dotací z Operačního programu Zaměstnanost přes MAS Frýdlantsko – Beskydy realizujete projekt Podpora a osvě-

ta neformálně pečujících osob. Kolik jste již takových podobných projektů realizovali nebo v současné době realizujete a na jakém území?

V současnosti takto realizujeme tři projekty z MAS a jeden přímo z MPSV. Projekty přes MAS realizujeme na území MAS Frýdlantsko – Beskydy, MAS Hranicko a MAS Lašsko. Obdobný projekt realizovaný přímo z MPSV pokrývá území mimo tyto MAS, tedy i větší města a území jiných MAS. Naše služby totiž nabízíme celkem ve třech krajích – Moravskoslezském, Olomouckém a Zlínském.

Je získání dotací jedním z důležitých příjmů pro fungování mobilního hospice?

Určitě ano. Hlavně registrované sociální služby jsou postaveny na dotacích. My máme odborné sociální poradenství zaměřené na pečující, pacienty a pozůstalé. Dále odlehčovací terénní službu, která je poskytována jak uživateli (pacientovi), o kterého je pečováno doma, tak rovněž osobě pečující, aby mohla nabrat nové síly a zároveň si dopřát tolik potřebný odpočinek od péče. Projekty realizované z MAS

se zase zaměřují na služby poskytované nad rámec zákona 108 o sociálních službách, a to převážně na podporu pečujících osob. Bez dotací bychom tuto podporu pečujícím osobám poskytovat nemohli.

Hlavním cílem projektu Podpora a osvěta neformálně pečujících osob v MAS Frýdlantsko – Beskydy, který realizujete prostřednictvím dotace přes MAS Frýdlantsko – Beskydy, je podpora pečujících osob. Kdy začala realizace projektu a kolik pečujících osob a v kterých obcích jste již za dobu realizace podpořili?

Projekt jsme zahájili 1. 1. 2020. Za první monitorovací období, tedy do konce června tohoto roku, jsme podpořili 14 osob, každého mezi 40 a 60 hodinami přímé podpory. Podporu telefonickou poskytujeme nad rámec přímé podpory, mluvíme zde tedy opravdu o podpoře, kdy byl u pečující osoby fyzicky přítomen náš pracovník. Každý měsíc takto podpoříme zhruba 3 osoby. Všechny podpořené osoby byly z území MAS – jednalo se o osoby z Janovic, Malenovic, Ostravice, Pržna, Bílé, Čeladné, nejvíce pak z Frýdlantu nad Ostravicí.

Můžete nám popsat, v čem přesně spočívá podpora těchto osob?

Podpora pečujících osob spočívá převážně v edukaci těchto osob v péči o umírajícího a v jejich podpoře sociální. Náš pracovník dojíždí za pečující osobou a učí ji, jak se o umírajícího správně starat, jak správně manipulovat s kompenzačními a asistivními pomůckami, dále pak poskytujeme pečujícím poradenství a podporu v oblasti sociální. Pro lepší představu: mezi běžné úkony, které náš pracovník při návštěvě pečujícího vykonává, patří např. edukace pečujícího v polohování, podání stravy vleže a vsedě, v odlehčovací manipulaci při práci s nemocným, zprostředkování setkání mezi rodinnými příslušníky, vyjednání včasného termínu sociálního šetření v rámci různých příspěvků, komunikace s praktickými lékaři při vyřizování příspěvků na péči, řešení zájmů dětí s OSPODem (Odbor sociální právní ochrany dětí), pomoc a podpora při realizaci tzv. posledních přání, práce s osobami blízkými před úmrtím blízkého člověka atd.

Cílovou skupinou jsou pečující osoby, které se starají o své umírající příbuzné. Jaké zdravotní diagnózy převažují a jaké jsou prognózy

těchto osob v době, když začnete do rodiny dojíždět, a jak dlouho průměrně trvá vaše podpora?

Převládají hlavně onkologické diagnózy. Prognózy našich pacientů jsou různé, a to sice od týdne až po měsíc nebo dva. Stane se, že máme pacienta v péči třeba tři měsíce, ale také jen několik hodin. Medián péče je v naší organizaci 17 dní.

Můžete čtenářům přiblížit konkrétní podporu pečujících osoby na našem území? V čem práce spočívá? Jaké jsou úskalí a naopak radosti?

Jak už bylo řečeno výše: podpora pečujících spočívá především v edukaci pečujících v péči o nemocného a v poskytování podpory a poradenství v oblasti sociální. Náš pracovník dojíždí za pečujícími osobami dle jejich potřeb. Někdy ho navštíví jednou týdně, jindy i dvakrát denně. Někdy u něj stráví hodinu, jindy celý den. Mezi největší úskalí takové podpory patří hlavně čas. Přestože pracovník poskytuje podporu osobám na plný úvazek, někdy to prostě nestačí. Umírání je doba, kterou si nenaplánujete v diáři dopředu. Je potřeba být stále v pohotovosti na telefonu a pečujícím k ruce. Navíc jsou od sebe pečující osoby vzdáleny mnoho kilometrů, obzvláště na území MAS Frýdlantsko – Beskydy často pracovník překonává nejen vzdálenosti, ale i terénní nerovnosti. Práce s pečujícími osobami je však také velmi radostná. Podpoření pracovníkovi projevují vděčnost, jsou rádi za možnost účasti na projektu, za pomoc, které se jim dostává. Děkovné dopisy a slova jsou pak pro práci tím nejlepším motorem.

Jakým přínosem je pro Vás dotace, kterou jste přes MAS Frýdlantsko – Beskydy získali?

Dotace z MAS je velkým přínosem. Díky dotaci máme možnost vykonávat činnost, na kterou v běžné hospicové praxi není prostor. Podpora pečujících je něco, co by bez dotací zatím bohužel realizovat nešlo. Hrazená péče se zaměřuje na úkony spojené s pacientem, pečující jsou na druhé koleji, nikdo s nimi v systému nepočítá. Přitom jsou těmi nejdůležitějšími – bez nich by naše služby fungovat nemohly. Když naučíte pečující osobu, jak správně manipulovat s nemocným, a přitom si nezničit záda, jak si vyřídit příspěvek na péči, aby nebyl v hmotné nouzi, jak mluvit s dětmi a blízkými o smrti, poskytnete mu více než jen momentální při-

tomnost pracovníka. Poskytnete mu návod, jak se s nelehkou situací poprat a vyrovnat, jak si zachovat vlastní život, a přitom být nablízku nemocnému příbuznému. A v neposlední řadě mu ukážete cestu, po které může kráčet dál, až zde ten nemocný příbuzný už nebude.

Kolik má Strom života zaměstnanců a jste schopni poskytnout péči všem osobám, které se na Vás obrátí, nebo musíte některé pečující odmítnout z důvodu nedostatečné personální kapacity?

Strom života má 82 zaměstnanců. A stále je to málo. Bohužel se stává, že nám lidé zemřou dříve, než jsme schopni je přijmout. V současné chvíli máme 79 pacientů. Jsme kapacitně největším mobilním hospicem v České republice. Ostatní mobilní hospice mají kapacitu max. 25 pacientů v jednu danou chvíli. Přesto, že se snažíme, nezvládáme přijmout všechny, kteří se na nás obrátí.

Působí na území MAS Frýdlantsko – Beskydy i jiné mobilní hospice, a pokud ano, spolupracujete spolu? Jak taková spolupráce probíhá?

Víme, že na území existují služby domácí péče, které uvádějí, že poskytují také péči paliativní. V kontaktu s nimi ovšem nejsme. Mobilní hospic s komplexní službou v této oblasti kromě nás není.

Děkujeme za rozhovor.

Kolektiv kanceláře MAS Frýdlantsko – Beskydy.

BYTOVÝ TEXTIL

Hlavní 81, Frýdlant n.O.
telefon: 774 774 625

Vánoční dekorace pro Váš domov

ZÁCLONY | PŘIKRÝVKY | MATRACE | KOBERCE | PODLAHY

DISTANČNĚ, NEBO PREZENČNĚ?

Virové onemocnění COVID-19 se výrazně odrazilo nejen na zdraví populace, ale také na ekonomice, rodinných vztazích, seberozejí, na cestování a mnohém dalším. Tento druh chřipky ovlivnil i nás studenty. Přerušenu prezenční školní docházku má dočasně nahradit tzv. distanční výuka, výuka, která je provozována z pohodlí domova. Otázkou však je, zda se tato forma vzdělávání dá považovat za dostačující. Distanční výuku si tedy dovolíme zhodnotit z pohledu studentů maturitního a předmaturitního ročníku Gymnázia Frýdlant nad Ostravicí.

Poprvé jsme se s tímto typem vyučování setkali v březnu, tehdy jsme to nikdo nevzali tak vážně, jak by se od nás očekávalo, situace se nám jevila jako méně příjemné prázdniny. Byli zde učitelé, kteří už od začátku postupovali,

KOMEŇÁK V DOBĚ DISTANČNÍ VÝUKY

Tak už máme za sebou necelých sedm týdnů distanční výuky a postupně si na ni zvykáme. Nic jiného nám ani nezbyvá. Pro naši výuku „na dálku“ využíváme platformu Microsoft Teams, kdy každá třída pracuje podle speciálně upraveného rozvrhu. Každý den se žáci po osmé hodině přihlásí doma na počítači do výuky a učitelé jim na dálku vysvětlují dané učivo. Děti se do výuky zapojují, komunikují a vysílají učitelům zpětnou vazbu. Nejdůležitější ale je, že neztrácejí kontakt mezi sebou, mohou si sdílet své dojmy a zážitky, mohou se vidět přes kameru, vzájemně pozdravit a něco si popřát. Velkou pochvalu si zaslouží rodiče všech našich žáků, kteří svým dětem s distanční výukou pomáhají. Milí rodiče, velmi si vážíme vaší pomoci a spolupráce.

Díky sponzorské nabídce si mohou rodiče žáků zapůjčit ve škole pro své děti kvalitní notebooky nebo tablety. Tuto službu již využilo několik rodičů a my děkujeme sponzorům za záslužný čin.

Naše škola se spolu s ZŠ T. G. Masaryka stará o děti zaměstnanců, kteří pracují ve zdravotnických zařízeních, v sociálních službách a dalších pomáhajících profesích v první linii v boji s pandemií. Tyto děti se v naší škole vyučují online a je o ně velmi dobře postaráno. Samozřejmě je zajištěn obědů ve školní jídelně.

Na závěr máme jen jediné přání.

Už ať jsme zase zpátky ve školních lavicích v našem ZLATOHRADU!

(Renata Tobolová)

jako by pro online formu vzdělávání byli zrozeni, ti samozřejmě v řadách studentstva nebyli oblíbení. Časem nám všem velice rychle došlo, že se nejedná o krátkodobou záležitost. Neoblíbení učitelé se rázem stali našimi hrdiny, a moc všem, kteří svou roli v distanční formě berou vážně, děkujeme. Bojíme se pochopitelně o svou vlastní budoucnost. Hodiny matematiky, fyziky a chemie jsou v očích populace stěžejní. Nejedná se však pouze o tyto předměty, které jsou složité na pochopení. Je pro nás těžké vstřebat informace z jakékoliv hodiny. Neumíme si ani představit, jak je obtížné udržet pozornost u počítače šest vyučovacích hodin denně. Navíc tím práce u obrazovky nekončí, spousta úkolů a testů je také zadáváno internetovou formou. Nejsme z hodin u obrazovek nadšení ani my, ani učitelé. Přesto všechno je učivo na naší škole předáváno plnohodnotně.

Pro mnohé studenty je tato situace zkouškou odhodlání a pily. Je na každém z nás, kolik času škole opravdu věnujeme i mimo online hodiny. Věříme, že to u většiny nakonec dopadne dobře a dostaneme se na školy, které máme vysněné už spoustu let, a v neposlední řadě úspěšně odmaturoujeme. Návrat do škol k prezenční výuce bude sice kvůli dohánění látky a testů obtížný, přesto se však nic nevyrovná zaběhlému režimu – fyzickému kontaktu s přáteli a spolužáky.

(Kateřina Kameníková, Lukáš Valas, Gymnázium Frýdlant nad Ostravicí)

PODZIM V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Babí léto skončilo a podzim klepe na dveře. Děti se seznamují s barvami podzimu, s jeho plody a proměnlivostí počasí. S dětmi jsme se těšili na tradiční podzimní dílny s rodiči, společně naplánované akce ať už ve třídě, na školní zahradě nebo na společné procházce přírodou. Letošní situace nám ale nepřeje, a proto jsme byli nuceni všechny aktivity přesunout jen do tříd a bez přítomnosti rodičů. Ale i přesto si děti aktivity ve třídách užily. Barvily se kamínky – kamínkohraní. Ze zeleniny děti tvořily různá

zvířátka a strašidýlka – bramborohrátky. Vařili se i kompot z jablíček, dokonce si děti vyzkoušely uvařit bramborový salát. Děti si zahrály také na herce při dramatizaci pohádky O veliké řepě. Za pěkného počasí jsme byli dopoledne pouštět draky, a děti poté přinesly do školky draky vyrobené s rodiči, avšak nemuseli to být draci létaví.

Podzim jsme si s dětmi užili a společně se těšíme na další nové aktivity a zážitky.

(Bc. Lenka Ambrožová, MŠ Janáčkova)

DISTANČNÍ VÝUKA BERE I DÁVÁ

Ano, nikdo si to nepřál, všichni jsme doufali, že nebude, a ona nakonec přece jen přišla. Výuka, která omezuje sociální kontakt, přináší krušné chvíle rodičům, dětem, pedagogům, zkrátka všem, kteří s ní mají cokoli do činění. Na počátku se objevily horlivé debaty o tom, jak má vlastně moderně pojmenovaná distanční výuka vypadat. Její způsoby a formy řešily a řeší školy na základě pokynů ministerstva školství a přistupují k ní v první řadě s cílem, co nejlépe nahradit vzdělávání v lavicích.

Každý ovšem ví, že vzdělávání nahradit stoprocentně nelze. Pedagogům je jasné, jak obtížné je pro rodiče věnovat zbytky energie po příchodu z práce úkolům našich dětí, a proto se všichni snaží co nejvíce pomoci online kontaktem, který je možný. Podílejí se na organizaci zmíněné výuky dle svého nejlepšího vědomí a svědomí, za což jim patří upřímné poděkování. Zasílané úkoly nepatří rodičům, jsou pro děti, které ale potřebují poradit a vysvětlit. A tady nastupují do své nelehké role mámy, tátové, babičky, dědečkové, strýčkové, tety a bůhví kdo ještě. A právě oni jsou ti, kterým rovněž děkujeme za obětavou spolupráci.

V naší škole probíhá online výuka na 2. stupni synchronní i asynchronní formou pouze na platformě classroom. Ze zákona je tentokrát povinná a musí se jí zúčastnit všichni žáci. Těm, kteří neměli k dispozici potřebnou techniku, umožnila škola zapůjčení nových notebooků. Vybavení se nám podařilo zajistit, přestože nebylo jednoduché vysoutěžit patřičný počet počítačů, současně je zprovoznit, ale především i „nakrmit“ vhodným softwarem, který je nezbytný pro jejich správnou funkci. V současné situaci platí více než kdy jindy, že kdo rychle dává, dvakrát dává. Pro nás se stala touto přínosnou pomocí i bezplatná zápůjčka 10 kusů počítačů od počítačové firmy z Ostravy CS 21 NEXNET, kterou oslovilo vedení školy. Příkladná ochota pomohla mnohým rodičům k zajištění online výuky jejich dětí, a i za ni moc děkujeme.

Rovněž žáci 1. stupně pracují přes classroom, ovšem ti nejmenší se s technikou teprve seznamují, a tak pro ně paní učitelky připravují úkoly rovněž klasickým způsobem. Asi nejhůře jsou na tom malí prvňáčci, kteří se učí číst a psát na dálku. Jenom představa, jak se tohle dá zvládnout, bude pro mnohé možná trochu sci-fi. Spolupráce zkušených elementaristek s rodiči je zde nutná a určitě náročná. Snad se tedy brzy podaří s pomocí protiepidemiologických opatření zabránit dalšímu nárůstu pozitivních lidí na covid-19 a alespoň naši nejmenší se budou moci opět vrátit do svých lavic. My i rodiče bychom si samozřejmě přáli návrat všech žáků a věříme, že se tak brzy stane.

Pro úplnost zbývá ještě dodat, že naše škola byla na základě usnesení vlády České republiky č. 957 ze dne 30. září 2020 a dle nařízení kraje zařazena mezi školy, které poskytují nezbytnou péči dětem ve věku od 3–10 let, jejichž zákonní zástupci jsou zaměstnanci bezpečnostních sborů, obecní policie, poskytovatelů zdravotních služeb, orgánů ochrany veřejného zdraví, zaměstnanci v sociálních službách atd., uvedení v usnesení vlády České republiky č. 1109 ze dne 30. října 2020 o přijetí krizového opatření.

Co nám tedy uzavření škol dává a co bere? Dětem nejvíce chybí kamarádi, obyčejné pokecání si cestou do nebo ze školy či o přestávce. Mnozí nemají pravidelný denní režim, ztrácejí motivaci, jako je tomu ve škole, kdy se chtějí vyrovnat spolužákům, nemluví o výkladu učiva s pomocí názorných pomůcek, chemických či fyzikálních pokusů. Je pro ně obtížné udržet stoprocentní pozornost u počítače, mobilu nebo tabletu, když kolem nich pobíhá například mladší sourozenec. Možná bychom našli i další negativa, ale zkusme situaci obrátit. Není toho tolik, ale to, že se žáci musí sami učit a vyhledávat informace, je rozhodně vede k samostatnosti a zodpovědnosti. Někteří jsou rádi, že si mohou pospat. Určitě by se našli i takoví, co

utíkají na online výuku v pyžamu. Ovšem největší přínos je v tom, jak k sobě navzájem přistupujeme. Jsme k sobě lidštější, pomáháme si navzájem, respektujeme se, poznáváme opravdové přátele.

Nám učitelům nezbývá než doufat, že se vše brzy obrátí. Delší absence sociálních kontaktů by se totiž mohla na budoucí generaci významně podepsat. A tak vzhledem k tomu, že máme před sebou poslední měsíc kalendářního roku spojený s oslavou Vánoc, kdy jsme si všichni o něco blíží, věříme, že bude lépe. Přejeme si, aby zase školní budovou zněly dětské hlásky. Vám všem přejeme, abyste byli zdraví a mohli v klidu a míru prožít nastávající dny předvánoční, ale i samotné svátky v kruhu svých nejbližších bez větších starostí.

(J. Horký, ředitel ZŠ na Náměstí TGM)

DOPRAVNÍ HŘIŠTĚ ČEKÁ NA NAŠE DĚTI

Děti z mateřských školek si užívaly krásných dní a navštívily se svými učitelkami dopravní hřiště. Pro děti jsou zde byla připravena kolabez postranních koleček, kola s postranními kolečky, koloběžky, odrážedla a samozřejmě přílby.

Většina kulturních i sportovních aktivit byla pro mateřské školy pozastavena. Dopravní hřiště byla jako jedny z atrakcí pro děti ze školek povolena. „Pro nás je návštěva dopravního hřiště skvělým zážitkem. Jezdíme běžnou autobusovou linkou z Lubna, a tak zážitek začíná již ve školce, kdy si děti vybírají svou autobusovou roušku. Máme jich pro děti ušito hodně a každý si vybere tu, která se mu líbí,“ říká paní učitelka Olinka z Mateřské školy Lubno. „Na hřišti si děti mohly vybrat dopravní prostředek, který se jim líbí. Skvělé je, že se děti učí spolu komunikovat a dělit se. Často se mezi sebou domlouvají a kola si mezi sebou půjčují,“ s úsměvem sděluje paní učitelka Kačka. A co děti bavilo na dopravním hřišti nejvíce? „Svačinka!“, zněla nejčastější odpověď. „Ano. Rodiče dětem nachystali do batůžku nějakou malou svačinku. A je pravda, že děti by si ji nejradyji rozbalily už po příchodu na hřiště,“ smějí se obě paní učitelky.

(Olga Honková, MŠ Lubno)

DUCHOVNÍ SPRÁVCE ROMAN MACURA

KRÁSA SPASÍ SVĚT

Před rokem jsme ve Frýdlantu nad Ostravicí přivítali novou tvář římskokatolické farnosti. S příchodem nového energického faráře svítá naděje na oživení kulturního a společenského života. Říká: „Nejvíce mi chybí ve farnosti mladší generace.“ Navzdory tomu, že toto povolání ke kněžství je primárně určeno pro lidi, pro mnohé z nás zůstává zahaleno rouškou tajemství. Zeptali jsme se, jak prožíval své rozhodnutí jít do semináře, jaké má v našem městě plány, jak jeho práci ovlivňují současná omezení nebo na focení, kterému věnuje svůj volný čas.

text a foto: Jan Škraňka

Ve Frýdlantu nad Ostravicí Vás vídáme od loňského roku...

Jsem dítě odkojené sídlištěm a městským životem. Pocházím z Havířova, kde jsem chodil do školy a strávil zde větší část svého života. Potom jsem studoval na strojaře v Bohumíně. Jelikož jsem k tomuto oboru neměl vztah, odešel jsem proto do Ostravy, kde jsem pracoval v Domově pokojného stáří jako ošetřovatel. Odtud jsem přesídlil do semináře v Litoměřicích a pak do Olomouce.

Jak se ze strojaře stane farář?

Úplně jednoduše. Strojařinu jsem nikdy pořádně nedělal. Byla to z nouze cnost. Mnohem bližší mi bylo například zemědělství. Ale jelikož doba nepřála svobodnému výběru školy, vystudoval jsem strojařinu. Teď jsem za to vděčný, protože jsem se mnohému naučil. Nyní, když mám farnost, i přesto, že nejsem manuálně zručný, dovedu nabyté znalosti zúročit.

Takové rozhodnutí se asi výrazně liší od toho, kdy si například vybíráme školu a zaměstnání, že ano?

Je to jako cesta do manželství, do kterého člověk vstupuje s tím, že to je napořád. Samozřejmě, dnes žijeme konzumní život a jsme zvyklí věci, které zkusíme, kdykoli vyměnit. Tento způsob se dostává i do vztahové roviny, což je nebezpečné. Na začátku to musí být pevné rozhodnutí. Člověk by měl cítit, že to chce dělat, že si jej Bůh volá. Není to však jednoduché rozhodnutí, jelikož je provázeno vnitřním zápasem. Chce to rok i více času. Osobně jsem to sám dlouho řešil a živě si vzpomínám, jak jsem to oznámil mému duchovnímu, který mě doprovázel. Ten neotálel a už jsme byli na cestě za biskupem. Až mě to zarazilo. Ještě jsem měl práci a měl jsem jet na misi do Bulharska. Nedokázal jsem si představit, že to bude mít tak rychlý průběh. Rozseknul to biskup slovy: „Dej si přihlášku a za měsíc můžeš nastoupit.“ A stalo se. Odjel jsem do Bulharska, po návratu ukončil pracovní poměr a nastoupil do semináře v Litoměřicích.

Bylo Vaše rozhodnutí velkým překvapením pro rodinu?

Bylo i nebylo. Narodil jsem se do nevěřící rodiny, kde to nikdo nečekal. Jelikož s tím nikdo neměl osobní zkušenost, vznikl problém. Časem se vše usadilo a okolí to, alespoň dle mého úsudku, vnímá pozitivně. Část rodiny se s tím již setkala, jelikož soused z mé rodné vesnice také odešel do semináře a jeho sestra se stala řádovou sestrou.

Co bylo rozhodujícím momentem pro Vás?

V Boha jsem uvěřil v devadesátých letech. Byla to doba, kdy lidé měli touhu něco zažít jinak a hledali nový životní prostor. Jednoho dne jsem byl motivován kamarádem a vstoupil jsem s ním do kostela. Záhy jsem zjistil, že to je to, co jsem hledal. Našel jsem Boha, kterého jsem hledal, ale nevěděl jsem to. Do té doby jsem byl sice pokřtěný, ale nebyl jsem vychováván ve víře. I když jsme občas s rodinou do kostela zavítali, bylo to sporadické. V patnácti letech jsem se radikalizoval, odmítl jsem do kostela vstoupit, oni šli do kostela a já čekal venku před kostelem. Odmítal jsem dělat něco, s čím se nemohu ztotožnit. Dostal jsem cejch anarchisty. Nyní je to naopak a s úsměvem vzpomínám na babičku, která do konce svého života nemohla pochopit, že teď jsem v kostele já a mnozí z těch, kteří tam byli, tam již nechodí.

Co na to přátelé?

Kněžství je určitá separace, ale člověk zjistí, že lidi, kterým jde o něco dobrého, neztratí, ba naopak, vztahy se prohloubí. Nemohu říct, že bych přátele ztratil. Určitě se někteří během života vytratil, ale ta pravá přátelství přetrvávají dodnes a oni to berou celkem pozitivně.

Jak lze přiblížit studium na semináři, dá se třeba srovnat se studiem na jiné vysoké škole?

Je to něco úplně jiného. Formace v semináři byla a částečně stále je určována šestnáctým stoletím, jak to stanovil Tridentský koncil, ale našťastí se v současnosti mění. Je jasné, že není možné vychovávat v trvalé sociální církevní bublině. Nejtěžší pro mě byly začátky. Vše bylo nové. První měsíce jsem z toho byl doslova hotový. Zjistil jsem, že téměř ničemu nerozumím. Po třech měsících jsem dokonce přemýšlel, že se sbalím a odejdu. Jelikož jsem uvěřil jako dospělý, tak jsem například neznal dobře liturgii. Kluci, kteří v tom od malička vyrůstali, to měli o mnoho jednodušší. Já po večerech musel studovat a dohánět to, co oni znali od dětství.

Vnímáte jako farář jakousi důležitost nebo zvláštní privilegia?

Kdysi pan farář ve městě nebo na vesnici něco znamenal. Dnes jsme jedni z mnohých, neexistuje prvek nadřazenosti a jsme vedeni ke sdílení toho, co jako kněží nabízíme. Farář je obyčejný člověk s téměř nulovým platem. Některé právě přitahoval mocenský prvek, ale když zjistili, že tam není, tak již nepřichází. Pro tohle rozhodnutí musí být člověk trochu blázen.

Jistou dobu zde bylo hodně farářů z Polska, jaká je situace nyní?

Jedním z důvodů bylo málo nových českých kněží v devadesátých letech. Katolické Polsko

je dnes pouze mýtem a sami mají poloprázdné semináře. Lze to vidět na demonstracích, které můžeme v Polsku sledovat. Zanedbala se práce s mládeží a dnes tato generace všude chybí. Příchozí polský farář je v současnosti výjimka. Většina z nich je z pohraničního Slezska.

Co všechno práce faráře zahrnuje?

Kněz má obrovskou výhodu ve svobodě svého povolání. Kromě několika málo aktivit si o svém čase rozhodují sám a je na vlastní zodpovědnosti, jak daný čas využije. Jestli k modlitbě, službě a pomoci druhým nebo ke vzdělávání. A pak farnost samotná. Je to o tom najít si dobré spolupracovníky, kteří mi s pastorační pomocí, abych většinu času nebyl údržbářem, zahradníkem nebo kostelníkem. U nás je to fara, obrovská zahrada, restaurace a pozemky kolem. Kdybych to dělal sám, tak by mi údržba vzala veškerý čas.

Co vnímáte jako hlavní poslání církve?

Primárním posláním církve byla vždy evangelizace a také kulturní život. Kultivovat, obhospodařovat, aby se lidský život rozvíjel k dobru. Nelze žít křesťanský život, pokud nemám zájem o lidi. Prolíná se tady jak sféra sociální, tak sféra umělecká. A k oběma mám osobně velmi blízko.

Máte už něco konkrétního v plánu?

Na plán je zatím velmi brzy. Nejdřív toto místo musím poznat. Poznat město, čím žije, jaké jsou jeho priority. Nyní se mi to poznává hůře, protože covid-19 omezuje kontakt. První setkání farní rady proběhlo zkraje listopadu letošního roku. Dali jsme si nějaké priority a díky neděli, kdy jsme také vzpomínali na čtyři sta let od Bílé hory, jsme se rozhodli přizvat další místní církev k ekumenické spolupráci. Co se umění týká, připravujeme projekt pro farní zahradu, která je obehnaná zdí a poskytuje jakési bezpečné místo uprostřed města. Tím, že je Frýdlant město smaltu, rádi bychom vytvořili uprostřed zahrady vyobrazení biblických příběhů prostřednictvím smaltu končící víceúčelovým pódiem. Už nyní se těším na koncerty nebo jen na to, jak si tam děti budou hrát. Aktuálně zpracováváme projekt a řešíme rozpočet. Snad nám to vyjde a město projekt podpoří.

Rozumím tomu správně, že by se opět propojila užitečná myšlenka s místní tradicí?

Nikdy předtím jsem smalt neznal až do doby, než jsem přišel a viděl první smaltovaná díla. Proč nevyužít potenciál, který tady máme? Dají se udělat nádherná díla, navíc je technologie smaltu nesmrtelná a obrazně řečeno za pár korun od jiných uměleckých děl. Myslím, že to Frýdlantu chybí a tradici smaltu to dlužíme.

Co vidíte jako hlavní slabinu farnosti?

Abychom měli budoucnost, musíme posílit mladší generaci. Ve srovnání s jinými městy nám chybí mládež. Máme velmi šikovné a zapálené lidi, ale většinu farníků tvoří generace padesát plus. Tak, jak devadesátá léta byla zlatou érou farnosti, v posledních dekadách je úpadek zřetelný. Byl bych rád o oživení. Podmínkou dobré misie je pocit přijetí. Pokud to člověk necítí, nemá touhu se přiblížit.

Jak se Vás dotkla epidemie covid-19?

V současné době jsem se nad tím často zamýšlel. Osobně si myslím, že epidemie přinesla chaos a rozbourání všeho pevného. Já jako kněz nemohu dělat věci, které bych dělat měl a chtěl. Mnozí si zvykáme na jistý druh anarchie. Sám jsem přemýšlel, jak těžké bude nastartovat se do dalšího fungování. Část činností lze přesunout do online prostoru, ale ne všechno. Aktuálně musíme hledat alternativy, jak k lidem promlouvat. Určitě to jistým způsobem pročistí církevní řady a počítám, že třetina lidí se už do kostela nevrátí, protože jim tento způsob života začal vyhovovat. Zmítá to i s lidmi, u kterých bych to nečekal. Největší roli asi hraje strach. Určitě to radikálně změní společnost. Ne že bychom byli lepšími lidmi, ale společnost se pravděpodobně přeskládá naruby. Každý to však nezvládne.

Co se na to dívat třeba jako na příležitost?

Dá se na to samozřejmě dívat pozitivně. Je to doba, kdy by o církvi mohlo být víc slyšet, myslím si, že nevyužíváme všechny možnosti. Jsou momenty, kdy to však nejde. Třeba bych rád šel na návštěvu za nemocnými, ale přes hygienická opatření se k nim často nemohu dostat. Část mé práce si nedovedu představit bez osobního setkání.

Jak budou podle Vás vypadat letošní Vánoce?

Nad tímto jsem ani nepřemýšlel, opravdu netuším.

Zbývá faráři i čas na koníčky?

Mám rád knihy, když nefotím, rád se začtu. Čtu všechno i bibli. Od klasické beletrie až po historické romány a dramata. Historii mám opravdu rád, stejně jako humanitní obory. Když mám prostor, snažím se vzdělávat ve všech směrech. Snad kromě politologie. Mám rád hory a sport.

Na začátku našeho rozhovoru jste zmínil svůj vztah k umění.

Umění je moje láska. Mám rád, když věci mají kouzlo, když dokážou člověka povznést a když vidím, jak umění utváří člověka. Farníci v předchozí řadě o mně říkali, že jsem „estét“. Mám rád výrok Dostojevského: „Krása spasí svět.“ Je to dvojsmysl krásy jako takové, krásy s blahodárnými účinky na člověka nebo Boha, který je obrazem nejvyšší krásy. Proto se i křesťanství vždy obklopovalo uměním, které mělo člověka povznášet.

Frýdlant Vás zná také jako zdatného fotografa se spoustou olejovaných fotek na sociálních sítích. Jakou roli hraje ve Vašem životě tento rozměr umění?

Focení je tradice otců. Začínal jsem Prakticou od táty, poté jsem přešel na digitál. Moje první výplata šla právě na zrcadlovku. Ale poslední dobou se zase vracím ke svitkovým filmům a používáním starých manuálních objektivů na moderní technice. Fotím, co mě upoutá. Snažím se vidět krásu obyčejných prostých věcí a objevovat v nich něco kouzelného. Nejlepší na focení je člověk, ale to nelze fotit vždy. Aktuálně mám rozpracovaný fotoprojekt života ve farnosti, aby se vidělo, že farnost není jen objekt, ale že se tady žije.

KNIHOVNA FRÝDLANT N.O.

Knihovnu sice máme pořád zavřenou, to ale neznamená, že zahálíme. Stále pro vás nakupujeme nové knihy a časopisy, ale také CD s audioknihami. Mezi audioknihami najdeme i pohádky, které jistě ocení zaměstnaní rodiče, nebo detektivky na cestu v autě. Nově si budou moci zapůjčit tablety všichni, kteří raději dávají přednost elektronickým knihám před těmi papírovými.

V knihovně disponujeme také více než čtyřicetkou deskových her, které od letošního roku také půjčujeme domů. Podmínky pro půjčování lze nalézt na webu knihovny www.knihovnafrydlant.cz/deskove-hry/.

Všechno, co máme v naší knihovně, lze vyhledat přes online katalog knihovny, kde se dá zjistit dostupnost jednotlivých titulů www.knihovnafrydlant.cz/online-katalog/, rezervovat knihy, či prodlužovat. Zjistíte tak, jestli se do knihovny vydat, nebo je žádaný titul právě vypůjčený a návštěvu odložíte až bude dokument k dispozici. Pokud nějakou knihu v našem fondu nemáme, lze využít takzvanou meziknihovní výpůjční službu (MVS) a žádanou knihu vyptáme v knihovně, ve které ji mají. Tato služba je zpoplatněna, protože se dokumenty zasílají prostřednictvím pošty.

Aktuálně půjčujeme přes výdejní okénko. Knihy zatím vracet nemusíte, budou

vám automaticky prodlouženy do doby, než zcela otevřeme. Půjčit si knihy však můžete po předchozí domluvě – knihy lze zamluvit přes náš online katalog www.knihovnafrydlant.cz, přes knihovní facebook, mail nebo telefonicky na čísle 558 606 301. Knihy vám nachystáme a vy si je následně vyzvednete přes okénko (hlavní vstup do knihovny) po předložení vašeho čtenářského průkazu. Půjčit si lze v pracovní dny od 7.00 do 15.00 hodin. (Pavla Ručková)

KNIHA Z KNIHOVNY

Zvedli jsme novou službu pro širokou veřejnost „Kniha z knihovny“. Vzhledem k tomu, že v našem městě není knihkupectví, lze si přes e-shop www.knihazknihovny.cz zakoupit libovolnou knihu, která přijde na adresu knihovny spolu s objednávkou knih do knihovny. Podstatnou výhodou pro uživatele je nákup knih za velkoobchodní ceny a vždy s dopravou zdarma. Doba dodání knihy je sice delší (může být i 14 dní) a to proto, že kniha přijde zároveň s objednávkou z knihovny. Knihu si pak lze vyzvednout přímo v knihovně. (Pavla Ručková)

PRODEJ NOVÝCH KNIH

**ZDARMA OSOBNÍ ODBĚR
VE VAŠÍ KNIHOVNĚ**

PRO KAŽDOU OBJEDNÁVKU V JAKÉKOLIV HODNOTĚ

KNIHA Z KNIHOVNY.cz

www.knihazknihovny.cz

FRÝDLANTSKÉ KINO ČEKÁ NA ZNOVUOTEVŘENÍ

Frýdlantské kino, stejně jako všechny ostatní kina v České republice, pozastavilo své promítání od 12.10.2020 z důvodu špatné epidemiologické situace. Kdy opět dojde k otevření kina stále není jisté, nicméně pozorně sledujeme vývoj situace. V případě, že se epidemiologický systém PES dostane na úroveň, kdy budou moci být návštěvníci uvnitř budov v počtu max. 50, naše kino spustí opět svůj provoz.

Koronavirus v tomto průmyslu změnil mnohé a jedním z jeho dopadů je i množství filmů, které jsme mohli v kinech vidět letos a množství filmů, které v kinech uvidíme příští rok. Docházelo a i nadále dochází k posunům premiér a i filmy, které mají momentálně stanovené datum na příští rok, jej nemusí nutně dodržet.

Po znovuootevření se u nás můžete těšit na filmy jako Bábovky, Smečka, Léto patří rebelům, Princezna zakletá v čase, After: Přiznání a další. Na dlouho očekávaný snímek Karel si

budeme muset ještě chvíli počkat. Prozatím byla premiéra filmu přesunuta na neurčito. I v našem kině byly předprodeje na snímek Olgy Malířové Špátové velmi dobré a proto film nasadíme ihned, jakmile to bude možné, v mnoha promítacích časech.

Jak již bylo řečeno, rok 2021 bude plný nových premiér nejen zahraničních filmů, ale i těch z české produkce. Ze zahraničí k nám zamíří film dle herní předlohy Mortal Kombat, marvelovky Black Widow a Eternals, Kings-

man, Rychle a zběsile, horory Tiché místo 2 a Paroží, komedie Nightlife: Na tahu s Elyasem M'Barekem známého z komedií Fakjů, Mimoni, Jurský svět a mnoho dalších.

Také česká scéna nabídne mnoho filmů, které bude stát za to vidět. Komedie Matky ukáže, jaké to opravdu je být v dnešní době mámou malých dětí a k tomu současně ženou, kamarádkou a partnerkou. Milovníci knížek Patrika Hartla budou moci vidět filmové zpracování knihy Prvok, Šampón, Tečka a Karel. Nejdražší film, který kdy byl v České republice natočen, Jan Žižka, jehož režie se ujal Petr Jákl, by měl přijít do našich kin na jaře příštího roku. S ročním odkladem by se mělo objevit životopisné drama režiséra Davida Ondříčka Zátopek o čtyřnásobném olympijském vítězi Emilu Zátopkovi. Diváci se mohou také těšit na pravdivý příběh Gump – pes, který naučil lidi žít, jehož scénář vznikl na základě knižní předlohy Filipa Rožka. Ve filmu hraje i skutečný týraný pes Gump. V těchto dnech vznikl ke Gumpovi ústřední song Vítr do plachet, který složil a nazpíval Marek Ztracený. Tyto filmy a ještě mnohem více pro vás připravujeme do programu na příští rok a věříme, že se brzy opět potkáme v našem kině!

Od začátku prosince máme opět v prodeji Poukázky do kina na rok 2021. Můžete je darovat jako vánoční dárek a zároveň tím podpoříte naše kino :-). Pokud máte doma nevyužitou poukázku na rok 2020, nebojte se, že o ni přijdete. Jejich platnost automaticky prodlužujeme na příští rok! (Petra Krpcová)

CHCETE UDĚLAT RADOST? VĚNUJTE DÁRKOVÝ POUKAZ!

Mnoho lidí se občas dostane do situace, kdy si neví rady s výběrem dárku. Pokud chcete někoho blízkého potěšit hezkým a zároveň praktickým dárkem k Vánocům, narozeninám, svátku či jiné příležitosti, ale originální nápad nepřichází, dárkový poukaz je v takových případech ideálním řešením. I když teď doba není kultuře příznivě nakloněna, věříme, že se situace zlepší a že zase

budeme brzy potkávat v našem kině nebo na divadelních představeních. Poukaz můžete využít na jakoukoliv akci pořádanou Kulturním centrem, cena poukazu do kina je 120 Kč a 300 Kč na divadelní představení nebo koncert s platností do konce roku 2021. K zakoupení jsou v běžné pracovní době v kancelářích TIC nebo Kulturního centra. (Kateřina Kaiserová)

FOTBALISTŮM PODZIMNÍ SEZONU UKONČILA PANDEMIE

Celosvětovým problémem číslo jedna je momentálně covid-19. Zatímco během jara fotbalovým týmům tento okem neviditelný virus sezonu předčasně ukončil, tentokrát ji „prozatím“ pouze přerušil. Zbýlé podzimní zápasy tak budou muset týmy 1. BFK Frýdlant nad Ostravicí dohrávat před startem jarní části soutěží.

ÁČKO ZTRÁCÍ NA PRVNÍHO PĚT BODŮ

Dobrou výchozí pozici budou mít před jarními odvetami svěřenci trenérské dvojice Martin Šrámek a Jiří Krejčí. Po deseti podzimních kolech posbírali Frýdlantští na své konto dvacet bodů a na vedoucí rezervu prvoligové Karviné ztrácí pouhých pět bodů. „Naším cílem bylo po-

hybovat se na špici divizní soutěže, tudíž můžeme být s předčasně ukončeným podzimem spokojeni. Menší nevýhodou bylo, že jsme více zápasů odehráli na hřištích našich soupeřů, ale to se zase na jaře obrátí,“ podotkl hlavní trenér A týmu Martin Šrámek.

Když k tomu přidáme fakt, že se tým 1. BFK potýkal v sezoně s výraznou marodkou, je určitě třetí místo uspokojivé. „Z různých důvodů nám chybělo několik hráčů, museli jsme si tak na lávku pomoci vlastními dorostenci, v několika utkáních nám vypomáhal ještě zkušený Radim Wozniak, který se v létě loučil s aktivní kariérou, ale slíbil nám ještě pomoc,“ těšilo Šrámk.

Na jaře by měli muži odehrát celkem šestnáct mistrovských utkání. S tím ale frýdlantský kouč problém nemá. „Byly nějaké náznaky, že by se začalo hrát dříve a na umělých trávách. Tohle ale bude zřejmě zbytečné. Do konce soutěže zbývá nějakých šestnáct kol, což si myslím, že na jaře

s přehledem dáme. Vždyť se takto v minulosti normálně hrávalo,“ sdělil Martin Šrámek.

DOROST HRAJE PREMIÉROVĚ V DIVIZNÍ SOUTĚŽI

Dva postupy v řadě vyhouply frýdlantský dorost až do Moravskoslezské dorostenecké divize. Všichni v klubu tak byli v očekávání, jak si zdejší kluci s tak vysokou soutěží poradí. Rovněž i týmy staršího a mladšího dorostu mají za sebou pouze deset podzimních kol. Starší kategorie dosáhla v těchto střetnutích na zisk třinácti bodů, a tak jim v průběžné tabulce patří velice pěkná 10. příčka. To mladším dorostencům se v nové soutěži moc nevedlo a zimu přechkají na poslední šestnácté pozici. Ne že by kluci předváděli na hřišti špatné výkony, ale zkušenosti s vyšší soutěží musí frýdlantská mládež ještě postupně nasbírat.

S VÝSLEDKY ŽÁKOVSKÝCH TÝMŮ PANUJE SPOKOJENOST

Naopak velká spokojenost v klubu 1. BFK panuje z výkonů frýdlantských zádků. Ti se v letošní sezoně představili v krajské soutěži. Starší žáci, kteří hrají a trénují pod taktovkou trenérů Bohdana Veličky a Davida Marka, jsou po pěti odehraných zápasech bez ztráty na prvním místě tabulky. „Škoda, že byla soutěž přerušena. Sami jsme byli zvědaví, jak by si kluci ve zbývajících zápasech vedli. Jsme si ale vědomi, že to na jaře bude těžší a těžší, jelikož se na nás každý už připraví a bude nás chtít porazit. I proto bude naším úkolem zůstat pořád v koncentraci a dobře se připravit na každé z utkání, která nás pak na jaře čekají,“ přeje si trenér David Marek.

Během podzimu se vedlo také mladším žákům. Ti jsou momentálně druzí, když prohráli jediné utkání, a to s vedoucí Ostravou-Jih, která má velice dobře poskládaný a silný tým. „Pro nás bylo v létě důležité, aby se podařilo adaptovat do družstva patnáct nových kluků silného ročníku 2009, kteří do kategorie mladších zádků přešli z přípravky. A to se myslím povedlo,“ pousmál se jeden z trenérů mladších zádků Jaroslav Rozkydal. (Dagmar Pindurová)

PRODEJ NEMOVITOSTI DO MĚSÍCE

www.realitnikral.cz, tel. 776 096 091

SOUTĚŽ PROSTĚ VE FORMĚ

NA KYNOLOGICKÉM CVIČIŠTI PROBĚHL MEMORIÁL JANA KAŠTOVSKÉHO

Již je to 24 let, co každoročně tímto memoriálem vzpomínáme na zakladatele našeho spolku, tenkrát kynologické organizace. A přece se letošní ročník lišil od jiných. I nás zasáhla opatření vyhlášená vládou, a tak jsme byli nuceni termín závodu posunout z původních jarních dnů na příhodnější dobu, a to na září. O to víc byli všichni účastníci natěšení a do závodu nastoupilo 27 startujících včetně dětí. Ve zvláštní dětské kategorii děti startovaly bez psů a získávaly své první kynologické znalosti a zkušenosti. Ostatní soutěžící byli rozděleni do čtyř kategorií podle schopností a zkušeností psa. V tomto speciálním závodě však nerozhoduje jen šikovnost a na-

učenosť pejska, ale i psovod musí předvést své schopnosti v několika branných prvcích včetně střelby ze vzduchovky. Součet bodů získaných se psem a psovodem poté ovlivní celkové hodnocení a umístění v soutěži.

Tentokrát nejlepší souhru psovoda a psa předvedl Roman Filip se svou Amálkou, fenou stafordšírského bulteriéra.

Děkujeme městu Frýdlant nad Ostravicí za dotaci na tento závod. Doufáme, že se budeme moci brzy na naše cvičiště na Bahnech vrátit. A budeme pokračovat v práci, z níž mohou mít například užitek také účastníci kurzů pro začátečníky, které pravidelně pořádáme.

(za ZKO Bohumila Gavlasová)

PO

V roce 2020 probíhal již čtvrtý ročník soutěže Prostě ve formě. V době vydání tohoto čísla byla soutěž pro letošní rok ukončena a vše se začalo připravovat na galavečer. Jelikož již dlouho víme, že epidemiologická situace není příznivá, a nebude tak ani možno uspořádat zakončení jako v předchozích letech. My se ale nevzdáváme a děláme vše pro to, aby galavečer proběhl alespoň formou virtuálního online přenosu. Součástí bude i losování tomboly o hodnotné ceny, které si vítězové budou moci vyzvednout později. O jaké ceny se soutěžilo a jak galavečer nakonec proběhl, vás budeme informovat v příštím vydání.

Také jsme letos v rámci soutěže měli v plánu opravit ohniště Na Magoni, které jsme zde v roce 2019 instalovali, a letos bylo poničeno. Nejprve nám neprálo počasí a později vládní nařízení. I tak se ale podařilo ohniště svépomocí opravit a může dále sloužit dobré věci. Pevně věříme, že se mu vandalismus již vyhne. Fotografie před a po opravě jsou součástí článku.

A jak cestovala trička v rámci podsoutěže Nejdál v tričku v říjnu? V tomto měsíci se moc nectestovalo, a tak k nám dorazily jen dvě fotografie pořízené v obci Čihošť. V obci se nachází pomník označující geografický střed České republiky. Toto místo je od GIFFu vzdáleno 218 km. (Petra Vrublová)

NOVÁ VOLEJBALOVÁ POMŮCKA JE DĚLO!

Dívčí volejbalový klub Beskydy nezahálí ani v době covidu. Posílil svoje vybavení o speciální kousek. Jedná se o volejbalové dělo.

Stroj je postaven na principu dvou rotačních válců, které vystřelují míče. Je tak skvělou náhradou za člověka a dovoluje bezúnavně trénovat a zdokonalovat nahrávky/přihrávky. Děvčata tak mohou trénovat,

aniž by dohnala své trenérky na pokraj sil. Získat takové dělo ale není vůbec snadná věc. Leona Vaňková, předsedkyně klubu, si prošla „těžkou administrativou“, aby zařídila všechny potřebné dokumenty pro získání děla. Bylo také nutné vyhlásit soutěž pro výběr dodavatele stroje. Vše našťastí proběhlo hladce. Každá sranda ale něco stojí. Projekt byl spolufinancován v rámci Programu rozvoje venkova a za podpory místní akční skupiny Frýdlantsko-Beskydy.

Celoroční činnost volejbalistek z grantů pak podporuje i město Frýdlant nad Ostravicí. Klub trénuje v Sokolovně a je velmi oblíbený. Účastní se okresní a krajské soutěže a podporuje i mimovolejbalové aktivity. Členkami se mohou stát děvčata různých věkových kategorií od první třídy po vysokou školu v průběhu celého roku. „Při náboru se nedíváme na schopnosti. I slečny, které jinde neuspěly, se u nás vše naučí. Důležitá je trpělivost a individuální přístup“, zdůrazňuje Vaňková. Podle ní nejsou ani tak důležité výsledky jako spíše kvalitní kolektiv. Klub se tudíž vyznačuje především rodinnou atmosférou a děvčata se tak už těší, až si budou moci zase zapinkat, tentokrát s novým dělem. (Zuzana Kaňáková)

KŘÍŽOVKA NA KONEC

Každý jazyk má pro Vánoce své vlastní označení. Víte ale, jak vzniklo české slovo Vánoce? Svůj původ má v ...tajenka 1 a 2..., které v překladu znamená ...tajenka 3 a 4... Český výraz je tedy jenom částečným překladem, první část slova byla pouze uzpůsobena našemu jazyku.

	ZÁVĚRKA ÚČETNÍ	ODBOŘNÍK V ANATO- MII	Tajenka 2			OZNAČENÍ DRUHU VLAKŮ	HEBKÁ TKANINA	PADĚLEK		FR. ROMANO- PISEC 19. STOL	PÁJEČ	TÁTA	LEHKÉ VANUTÍ	NÁZEV ZNAČKY DUSÍKU	VLNĚNÁ TKANINA Z MYKANÉ KROUCENÉ PŘÍZE	RADIO- KATIVNÍ PRVEK
ČÍNSKÁ AUTOMO- BILOVÁ ZNAČKA					POSKYTO- VATEL INTERNETU OSLÍ HYKÁNÍ				SLOVA VYJADŘU- JÍCÍ DĚJ							
UMÍNĚNÝ ZÁPOR				MEZINÁR. ORGANI- ZACE PRO CIVILNÍ LETECTVÍ ZN. VOLTAM- PŘI OSN. PERU					STRNUTÍ ŠÍJE							
NAIVNÍ ČLOVĚK						ŘÍMSKÝCH 1500 FR. MUŽSKÉ JMÉNO			ALKEN					ZNAČKA KILOTUNY Tajenka 3		
PLA- NETKA					ÚKAZ VZDECH				Tajenka 4				RUSKÁ ŘEKA NEBO			
ANGL. TUNA				DRUH LOVEC- KÉHO PSA SOKOLSKÁ SLAVNOST				ROZHLA- SOVÁ ZKR. (DLOUHÉ VLNY) POLYNĚSKÝ OSTROV				NĚKDEJŠÍ ZN. ČEPELEK				
TUK (NÁŘEČ)						CITO- SLOVCE SMÍCHU ANGL. ROZPRA- SOVAC						TU MÁŠ			CITO- SLOVCE PODIVU	ZÁPOR
	MIMO	DIAFRAGMA CHAPLI- NOVA ŽENA						PROČ TVOJE				NASYCENÝ UHLOVO- DÍK				
CÍRKEVNÍ DUCHOVNÍ KNĚZ						JIHOEVRO- PAN SLOVENSKÝ MÍR					POUZE (NÁŘ.)	BÁCHORKA LIDOVÝ POKRM				
NĚM. ŘEKA A SÍDLO					HNŮJ NEPRAV- DIVÉ					MEZINÁR. OZNAČENÍ NÁKL. ŽEL. VAGONŮ ZDI					NÁZEV	HLAVNÍ MĚSTO JORDÁN- SKA
ANGLICKY JEDNA				OBEC U CHEBU SPOJKA					VIDINY VE SPÁNKU MÍT SNY				ZN. JEDNOTKY PRÁCE (KILOKA- LORIE)	NĚM. ANO		
ŘÍDÍČÍ PRACOV- NÍK								TESKNÁ TOUHA							ZKR. MILIMETRU ZKRATKA NAŠÍ BYVALÉ MĚNY	
	ZKR. MISTROV- STVÍ SVĚTA	SOLMI- ZAČNÍ SLABIKA	ANTILOPA ŘÍMSKY 1100					Tajenka 1 ZN. TITANU								
ŘÍMSKY 3055						TEMNÁ PLOCHA ZA OSVĚTL- NÝM TĚLESEM						HLADOVÁ				
MYS FR. IE						ŠLÁGRY					AMER. BÁSNÍK					

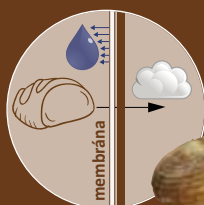
Řešení tajenky z minulého čísla:

Řešení z minulého čísla: ...hrdiny a válečné veterány.

Funkční pytlíky na pečivo Wrap Up

Ve Frýdlantě si naše pytlíky můžete koupit v těchto prodejnách:

- Spolu Bez Obalu, Školní 116
- Beskydy bez obalu, Náměstí 5
- Prodejna Trendy Textil, Nádražní 644

wrapup.cz

Chléb
vydrží déle
čerstvý

inzerce